

MAGYAR LAJOK

+ 3 Lei

Posta postalá plátta
aprobáril Dr. Gen.

Nagys. Ramaszetter Róbert urnar
BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 240 (1386) szám * Csütörtök, 1936 október 22

Főmunkatárs:
dr Gyártás Elemér

Az ana köztársasági elnökkel együtt a madridi kormány négy tagja is Barcelonaiba érkezett

Menekültek Madridból? Kósza hírek szerint Caballero miniszterelnök leltte
egyik miniszterét

Tegnap számunkban már közöltük, hogy Azana spanyol köztársasági elnök a katalán tartomány fővárosába érkezett s ott a lakosság és Companis katalán elnök bizonyos ünnepességgel fogadta. Párizsból érkezett újabb hírek szerint Azanával együtt a madridi kormány négy tagja is Barcelonaiba érkezett. Hivatalos közlemény szerint a látogatás bejelentett célja az volt, hogy az elnök tolmácsolja Madrid hálláját a katalánoknak a polgárháboruban nyújtott segítségért. Más értesülések ezzel szemben azt hangoztatják, hogy Azana a kíséretében lévő kormánytagokkal együtt elmenekült a szorongatott Madridból.

Lisszabomból jelentik: A Seculo külön tudósítója jelenti Talaverából, hogy a szökevények elbesszélése szerint a madridi hadügyminisztériumban hétfőn este minisztertanács volt és ennek során ellentétek merültek fel Prieto és Largo Caballero között. Az ellentét heves összecsapássá fajult, mire Largo Caballero revolvert rántott és agyonlötöte Prietot.

A lap a hírt fenntartással közli.

A SPANYOL NEMZETIEK URALMA EGY GYARMATBIRTOKON

Londonból jelentik: A nyugatafrikai Nigeria (angol gyarmatbirtok) fővárosából, Lagosból érkezett hivatalos tudósítás közli, hogy Nigeriától délre, a Guineai-öbölben elterülő Fernando Póo nevű (spanyol gyarmatbirtok) szigetet a spanyol nemzeti csapatok elfoglalták. A sziget kormányzóját száműzték és ideiglenes kormányt alakítottak. A marxista kormány híveit fogságba ejtették, hogy megakadályozzák az esetleges polgárháború kitörését.

HÁROMNAPOS RENDKIVÜLI ÜLÉSSZAKRA HIVJAK ÖSSZE AZ ANGOL PARLAMENTET A SEMLEGESSÉG KÉRDÉSÉBEN.

Londonból jelentik: Egyes találgatások szerint nincs kizárva, hogy az angol parlament rendkívüli ülészakra ül össze, holott már rendes ülészakának is itt van az ideje. Bizonyos külső jelekből ugyanis arra lehet következtetni, hogy az angol kormány a szerdai miniszter-

tanácson eleget tesz a munkáspárt előterjesztésének és a parlamentet háromnapos rendkívüli ülészakra hívja össze. A kormány hajlik arra, hogy e külön ülészakon tárgyalás alá kerüljenek a munkáspárt tolmácsolásában azok a vádak, melyeket az orosz szovjet emelt a spanyol ügyben való semlegesség megsértése miatt. A külön ülészakon való letárgyalás ugyanis tehermentesítené a parlament rendes ülészakát, s elvonná a lehetőséget, hogy a rendes ülészak kezdetét több napon át zavarják ezzel a kérdéssel.

AZ ANGOL KORMÁNY A TUSZOK ÉRDEKÉ- BEN FELAJÁNLOTTA JÓSZOLGALATAIT.

Londonból jelentik: A spanyol követ megjelent az angol külügyi hivatalban és átadta a madridi kormány két jegyzékét a benemavatozás megsértéséről.

Ugyancsak londoni jelentés szerint az angol kormány táviratban felhívta madridi ügyvivőjének figyelmét a túsok sorsára.

Fennáll az a veszély, — szól a távirat, — hogy olyan helyzet következhet, hogy a túsokat megtámadják, vagy lemészárolják. Az angol kormány ezért felhívja mindkét tábor hatóságait, hogy az emberiség nevében kössenek egyezményt, melyben biztosítják a túsok kicserélését és a túsokként fogvatartott asszonyok kiadatását. Az angol kormány hajlandó mindkét félnek jószolgálatait felajánlani és az esetleg szükségesnek mutakozó szállítmányok céljaira angol hajót rendelkezésre bocsátani.

AZ OROSZ SZOVJETKORMÁNY NYILATKOZIK ARRÓL A SZÁNDÉKARÓL, HOGY NYILTAN TÁMOGATNI AKARJA A SPANYOL VÖRÖSEKET.

Varsóból jelentik: Hír szerint a Kremlben a kommunista párt irodája fontos tanácskozást tartott.

A szovjet kormány — mint hírlik, — legközelebb nyilatkozni fog és ismerteti a szovjet-álláspontot a spanyol kérdésben. A nyilatkozatban kifejezésre jut majd az a szándék, hogy a szovjet nyiltan támogatói akarja a spanyol kormányt.

Odesszában 20 ezer személyes tábori létesítenek a spanyol menekültek számára.

Az olaszok továbbfolytatják Abesszinia nyugati felében hóditó hadjáratukat

Öt órai harc egy 2600 méteres hegycsúcsért

Rómából jelentik: Abessziniában újból megkezdődtek a harcok az eddig még el nem foglalt területek meghódítására. Geloso tábornok gépesített hadosztálya 5 óra hosszat tartó heves harc után a Szent Margitról elnevezett vidéken elfoglalt egy hegycsúcsot, mely 2600 méter magasságban fekszik a tenger színe fe-

lett. Az abesszinek itt modern állásokat építettek ki, de a harci kocikkal és repülőgépekkel szemben hiábavalónak bizonyult minden ellenállás. Az olaszok, amikor az abesszinek állásaiba benyomultak, rengeteg halottat találtak. Elestett a hegycsúcs védelmében az abesszinek hadvezére, Abaj tábornok is.

Segítségnyújtás az ifjúságnak

Irta: Dr Parecz György

Az elmúlt hetekben sorra közölték a népkisebbségi magyar napilapok az Országos Magyar Párt diáksegélyző bizottságának a felhívását, amelyben figyelmezteti a magyar nemzetiségű egyetemi ifjúságot, hogy a segély iránti kérésükhöz feltétlenül csatolniuk kell a szüloik vagyoni állapotát feltüntető bizonylatot és az illetékes párttagozat elnökségének véleményét, tekintet nélkül arra, hogy az illető az előző években részesült-e már segélyben, vagy sem, mert ezek nélkül az iratok nélkül a bizottság a kérést érdemi elbírálás alá nem veszi. Ez a közlemény csak megerősíti azt a bizalmat, amellyel közönségünk a diáksegélyzőmozgalmat eddig is támogatta, mert tudta, hogy a diáksegélyző bizottság megfelelő komolysággal, sőt bizonyos szigorral válogatja meg azokat, akiket a segélyezésre érdemesít. Ma már azonban, mikor a feladatok megsokasodtak, az anyagi eszközök pedig megcsappantak, nem elég, hogy csak azt válogassa meg a bizottság, hogy kinek ad, hanem azt is, hogy miért ad és mire?

A diáksegélyző-mozgalom 1926-ban, kisebbségi küzdelmeink hőskorában született meg, amikor még több volt a lelkesedés, nagyobb volt az áldozatkészség és az áldozni tudás, mint a mai leszegényedett, elfásult világban. Transsylvania magyar nemzetiségű társadalma imponáló összegekkel sietett ifjúsága segítségére. Ezzel szemben egyetemi ifjúságunk létszáma kisebb volt. Akkor még nagy eredmény volt, hogy egyáltalán van magyar nemzetiségű egyetemi ifjúságunk, aki vállalni meri a kisebbségi sorsot s nem menekül a határon túltra, örültünk, hogy egyáltalán van utánpótlás. A diáksegélyezés ebben a kezdeti stádiumában még inkább jótékonyági jellegű volt. A főszempont akkor még az volt, hogy az éhezők kenyérhez, a fázók meleg szobához juszanak s valahonnan előkerüljön a tandíj is.

Rövidesen, a gazdasági helyzet rosszabbodásával egyrészt a népkisebbségi magyar közönség áldozni tudása megcsappant, de másrészt a magyar nemzetiségű egyetemi ifjúság létszáma is annyira megnövekedett, hogy értelmiségi osztályunk utánpótlását biztosítani tudta. Megengedhetővé, sőt szükségessé vált az, hogy a diáksegélyző bizottság szigorúan megválogassa azokat, akik a segélyre leginkább rászorultak és a legjobban megérdemlik.

A diáksegélyzés ügye a viszonyok további romlásával újabb fejlődési fokhoz érkezett. Ma a népkisebbségi magyar társadalom anyagi erejét igen sokfelől veszik igénybe s ez az erő egyre fogy. A gazdasági leromlás egyes intézményeinknek a megszüntetését vonta maga után, ahol a főiskolai végzettségű fiatalágunk elhelyezkedésre számíthatott volna. De maga után vonta a gazdasági leromlás azt is, hogy az ezzel sújtott néprétegünk a szabadfoglalkozásu értelmiségünk köréből is egyre kevesebbet tud eltartani. Az elhelyezkedési keretek tehát megszűntek, az egyetemekre pedig ifjúságunk olyan nagy számban zúdult, hogy még a közelmúlt kedvezőbb viszonyai mellett is túltermelést jelentett volna. S amíg egyes pályákon (pl. a jogi pályán és a tanári pályán egyes szakokban) túltermelés van, más pályákon hi-

nyok mutatkoznak. Ezért a diáksegélyző mozgalomnak most már az irányító szerepét is kell vállalnia. Nem szabad melegegiednie azzal, hogy szigorúan megvizsgál minden jelentkezőt, hogy rászorul-e a segélyre és megérdemli-e, hanem azt is tekintetbe kell vennie, hogy az illetőre milyen téren van szüksége népkisebbségi társadalmunknak? Lehet, hogy az az ifju, aki igen jó kereskedő, vagy iparos lett volna, kénytelen tanulmányai elvégzése után az állás nélküli nyelvszakos tanárok vagy ügyvédjelöltek számát szaporítani, csak azért, mert tanulmányi éve alatt segélyt kap, míg ha kereskedelmi pályára ment volna, semmi segítséget nem kapna. A városi román elem kialakítását előző mozgalom pl. nagyon sokat segít a kereskedelmi- vagy ipari pályára menő román fiatalembernek, míg a magyar nemzetiségű ifjunak ezer nehézséggel kell megküdenie. A diáksegélyző mozgalmat ki kell tehát szélesítenünk olyan tevékenységi rendszerré, mely segít és irányítja a magyar népkisebbség egész ifjuságát. Ennek a mozgalomnak sürgősen fel kell állítania az egyes foglalkozási ágak statisztikáját, meg kell állapítania, hogy hol van a magyar népkisebbségi társadalom szempontjából hiány és érvényesítési lehetőség. Segélyt elsősorban, vagy éppen kizárólag annak adna, aki a hiányok pótlását vállalja magára, tekintet nélkül azonban arra, hogy értelmiségi-, kereskedelmi-, ipari vagy mezőgazdasági pályáról van szó. A mozgalomnak ez a kiszélesítése az első pillanatra pénzügyi lehetetlenségnek látszik, hiszen a segélyezés eddigi keretei is csak a legnagyobb nehézségek mellett tarthatók fenn. A mozgalom kiszélesítése azonban maga után fogja vonni a szélesebb pénzügyi megalapozottságot is. Fel fogja kelteni olyan rétegek érdeklődését is, amelyek eddig meglehetősen távol állottak tőle, magához fog kapcsolni olyanokat, akik eddig idegenkedtek tőle. Közismert tény pl. az iparosság dícséretes áldozatkészsége, ha a maga intézményeiről van szó. A kiszélesített ifjuság-segélyző mozgalom ezt az áldozatkészséget is a maga szolgálatába állíthatja. A kiszélesített mozgalom jövője sokkal inkább biztosítva lesz, mint a jelenlegi. Eddig többnyire olyan pályákra készülő ifjakat segélyezett a diáksegélyző, akik az életbe kikerülve, szintén igen szerény anyagi körülmények között éltek, úgyhogy igen ritkán nyert gyakorlati alkalmazást az az elv, hogy a kapott segély csak kölcsön, amelyet a segélyezett tartozik visszafizetni. A jövedelmezőbb gyakorlati pályákra irányító mozgalom ezt az elvet majd szigorubban kezelheti s habár az emberi hála igen ritka tünemény, mégis re-

méltni lehet, hogy a jó anyagi viszonyok közé kerülő segélyezettnek legalább tíz százaléka hálás lesz azzal a mozgalommal szemben, amely a meggazdagodás első lépéseiben megsegítette s hálája nagyobb adományok formájában fog megnyilvánulni.

E sorok írója a fentiekben nem jött elő új gondolattal, hanem csak önmagát ismétli. Közélmásfél évvel ezelőtt Oradeán az Országos Magyar Párt kisebbségi szakosztályának ülésén egy hozzászólás keretében már egyszer felvette ezt a gondolatot. Azon az ülésen azonban igen sok értékes előadás hangzott el, nagyon sok olyan jó gondolat merült fel, amely az ülés tárgyköréhez közelebb is állott, mint ez a gondolat. Nem csoda tehát, ha feledésbe merült, még mielőtt egyáltalán tudomást vettem volna róla azok, akiknek a hatáskörébe esett volna a megvalósítás. Talán ezuttal az a nagyobb nyilvánosság, amit egy újságcikk ad, a megvalósításhoz fogja segíteni.

Gazdasági parancsuralom Németországban a négyéves gazdasági terv végrehajtására

Göring porosz miniszterelnök a parancsnok, Schacht birodalmi bankormányzó az első tanácsadója

Berlinből jelentik: Az új gazdasági diktatúra, melyet úgy alakítottak meg, hogy Göring porosz miniszterelnököt gazdasági diktátorra nevezték ki — a következő célokat tűzte feladatul:

1. Az egész német nép tervszerű összefogása

MARGUERITE BOURGET:

A megtört pecsét

(Regény).

A modern kor vajdó házassági problémáinak egyik érdekes esete. Tündöklő, forró és színes regény, az új francia társadalom és francia vidék remek rajza.

Ára 95 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunkban.

Egy világhörüli út dióhéjban

2. A Csendes-óceánnak éppen ellentéte a Kínai tenger, amelyhez november. 30 dec. 10-ig volt szerencsém, mialatt Mojiból, Japán nyugati kikötőjéből — Shanghai és Honkong érintésével — Singapore-ba hajóztam. (550. 830. 1440. összesen 2820 tengeri mérföld.)

A Kínai-tenger — hogy egyik magyar utazó írását idézzem — ideges, nyugtalan vízi birodalom. Folyton hányja-veti magát s főleg a melegebb időszakban örökösen fenyegetőzik, hogy tájfunt zúdít a nyakunkra. Aki rámeleg — fél tőle. Aki lejön róla — örül neki!

Nekem nincs komolyabb panaszom ellene. Azaz hogy az út első részében, Shanghai előtt, valóban csúnyán viselte magát s alig volt utas, aki nem táplálta volna a tenger halait; de az út további két szakaszán igazán nem ismertünk rá a tájfunjairól hírhedt Kína-tengerre.

Singapore-nál hajónk elérte az Indiai-óceánt. A három óceán közt ez a legkisebb — területe kb. 70 millió km² — s nagyjából Földünk déli oldalán fekszik, bár két nagy öble, a Bengáli- és Arab-öböl az északi féltekén van.

Singapore-ból először dél felé vitt az utam, Holland-Indiába. A naptár december 13-át mutatott, de azért a meleg — kivált a kabinban — éppen elég volt. Hanem a melegért bőségesen kárpótolt a tudat, hogy átmegegyek az Egyenlítőn és hogy megláthatom a trópusok szép világát.

Az Egyenlítőn való átkelést a hajók rendszerint nagy ünnepséggel ülik meg. Mikor is „Neptun isten” sorra keresztelnek a hajókat, a hajók elször mennek a déli félgömbre. A Singa-

pore—Batavia közt közlekedő hajókon, mivel hetenkint megteszik ezt az utat, mincs szokásban a kereszteleb. Ehelyett azonban, a jávai partok mellett több alkalommal is láttam más újdonságot: azokat az átlag egy méter hosszú tengeri kígyókat, amelyek arafelé valósággal lehetetlenül teszik a szabadban való fürdést. Legalább is a bennszülöttek azt tartják, hogy a vipera és kobra harapását lehet gyógyítani, de a tengeri kígyó harapása föltétlenül halált okoz.

Amikor 3 hét után visszatértem Singapore-ba, újra hajóra ültem, hogy most meg északra menjek Sziamba, Birmába és Indiába. Penang, Rangoon, Calcutta voltak a kikötőállomások, hol partra szálltam. Kéthónapi indiai tartózkodás után végül Colombóban még egy-szer hajóra ültem — hazafelé.

Április 8-án szedte föl hajónk horgonyát és az út első részét Adenig, 2100 mérföldt. 6 nap alatt tettük meg, kellemes időben. Az Indiai-óceán jól viselte magát. Adennél aztán elértük a Vörös-tengert, amiről néhány szót kell mondani, hiszen a Bibliából eléggé ismerjük nevét s így közelebbről érdekel bennünket.

A Szuzei-csatorna elkészítése előtt állítólag vöröses színű volt a vize: lehet, hogy innen kapta nevét. Folyó nem ömlik bele, sőt északi fele esőt sem kap az egész éven át. Hossza 2000 km, legnagyobb szélessége 300 km, a déli bejárata pedig, ahol legszűkebb, 22 km. Különösen alsó felében sok kis sziget van, sajátos alakzatokkal. Legismertebb a 7 nővér és a 12 apostol. Északi vége kettős szarvban végződik: e két szarv között terül el a Sinai-félsziget, a 2000 méter magasabb Sinai-heggyel. A Vörös-tengerbe való hajózás meglehetősen egyhangú: mindkét oldalán kopár, élettelen partok, sehol

Bulgária új kormányválság előtt

A Czankov-párt a választások kiírását sürgeti. — A király kihallgatásra kérte a vezető politikusokat

Szófiából jelentik: A bolgár belpolitikában döntő események várhatók.

Amikor a Kusseivanoff-kormány a tavasszal megalakult, kijelentette, hogy szakít a parancsuralmi rendszerrel és októberre kiírja az általános választásokat. Október első fele már elmúlt és a választások kiírása még mindig nem történt meg. A kormányban résztvevő Czankov-féle nemzeti munkaspárt miniszterei emiatt ultimátumot intéztek a miniszterelnökhöz és lemondással fenyegetnek.

A kormány tagjai kedden egész napon át tanácskoztak, de eredménytelenül. A király szerdára kihallgatásra kérte a vezető politikusokat s ha nem sikerül megegyezésre jutni a választások kérdésében, akkor a kormány még a nap folyamán benyújtja lemondását.

és egységes küzdelme a gazdasági bajok ellen.

2. Egyeztetés a különféle gazdasági tárcák között, s annak a lehetőségnek a kiküszöbölése, hogy a különböző minisztériumok egymással ellentétes intézkedéseket tegyenek.

3. A jövőben még kevesebbedő és drága devizá-állomány elosztása az állami szükségletek szerint. A sorrend ezekben a szükségletekben az, hogy első az élelmezéshez szükséges nyersanyag, aztán jön a fegyverkezés és ipari foglalkoztatás érdeke.

4. A vélemények megegyeznek abban, hogy Göring első gazdasági tanácsadója ezután is Schacht lesz.

5. Általában a gazdasági parancsuralommal azt kívánják elérni, hogy a nürnbergi országos pártgyűlésen elfogadott négyéves gazdasági tervet még a négyévnél is korábban tudják megvalósítani. Különösen az a cél, hogy Németországot függetlenítsék a nyersanyagbeszerzés terén s műszaki és vegyi uton állítsák elő a nyersanyagok pótlását.

egy fűszál vagy cserje. Egészen föllélekzettünk, mikor hajónk 3 napi ut után végre Szeuz előtt horgonyt vetett.

Itt mindössze néhány órát álltunk, azután nekiindultunk a 168 km hosszú Szuzei-csatornának — amiről megint csak kell néhány szót mondani, hiszen mérhetetlen előnyt jelent a hajóknak, amennyiben lehetővé teszi, hogy Afrika megkerülése nélkül, 3—4 ezer mérfölddel rövidebb úton jussanak el Európából a távol Keletre.

Azzal kezdtem, hogy idők folyamán ismételték történetek kísérletek a csatorna kiépítésére. Már a XIII. században Krisztus előtt kezdte el II. Ramses fáradó egy csatorna építését — a Vörös-tengerből a Nilus-folyóba. A VI. században Kr. e. Neko fáradó ugyancsak megpróbálta Ramses tervének keresztülvitelét — 100.000 munkást alkalmazva. A nagy művet végre 478-ban Kr. e. Dárius, a perzsák királya fejezte be, majd Kr. u. 100-ban Traján római császár a fáradó elhanyagolt víziútját ismét megnyitotta. Tudjuk azt is a történelemből, hogy Napóleon, amikor 1798-ban Egyiptomban harcolt, szintén tervbevette a Vörös-tenger és Földközi-tenger összeköttetését.

A nagy mű elkészítése Lesseps Ferdinánd nevéhez fűződik, aki 10 évi munka után 24 millió font költséggel, 1869-ben — mint a csatorna bejáratánál föllállított szobra hirdeti — terram aperuit gentibus. Természetesen azóta is állandóan dolgoznak a csatornán: tisztogatják, kotortják, mélyítik, bővítik: az eredeti 8 m helyett ma már 13 m mély s az eredeti 22 m szélességet már 60 m-re tágitották. A hajók így is csak a legnagyobb lassúsággal mehetnek s a 168 km-t kb. 15 óra alatt teszik meg.

Hogy a csatorna fenntartása, bővítése stl.

Uj külkereskedelmi bizottság a behozatali engedélyek megadására

Bucuresti. Saját tud. Az utóbbi időben a legfőbb kontingentálási bizottság csak az ipar és kereskedelmi miniszter hozzájárulásával adhatott ki behozatali engedélyeket. A miniszter bizottságot nevezett ki, amely ő helyette elvégzi ezt a hozzájárulást. A bizottság elnöke Ficsinescu mérnök, egyik tagja Lobontiu volt bihori prefektus is.

A kereskedelmi miniszter és a Nemzeti Bank kormányzója a külállamokkal való új kereskedelmi egyezményekről tárgyalt.

A pénzürtékek új megszilárdulásáig várnak az egyezmények megkötéséig. Egyensúly keresése a német kivétel és a Németországból való behozatal között.

Bucuresti. Saját tud. Pop Valér ipar- és kereskedelemügyi miniszter és Constantinescu bankkormányzó tanácskoztak különféle külállamokkal folytatott kereskedelmi tárgyalások jelenlegi állásáról s abban állapodtak meg, hogy a tárgyalásokat lehetőleg ne zárják le addig, amíg a pénzürtékesöknekentéseknek a nemzetközi piacra gyakorolt hatása nem tisztázódik egészen.

A minisztert és a bankkormányzót különösen foglalkoztatta a Németországból való behozatal ügye, ami nehézségekkel jár, mert a kérések nagy száma nincs arányban a Németország számára való kivitelekkel s a Nemzeti Banknál a kivitelek céljára elhelyezett letétekkel. A folyó évharmadban a célra csak 300 millió lei összegű elhelyezés van, míg a Németországból való legszükségesebb géprendelések teljesítésére is legalább 800 millióra volna szükség.

Az ipari- és kereskedelmi miniszter és a bankkormányzó ezért úgy határoztak, hogy a kiviteli célú rendelkezési összeget valamennyivel növelni fogják, viszont a folyó évharmadban a Németországból való behozatali kérések nagy részét el fogják utasítani, hogy a jövő évharmadban a kiviteli és behozatali összegek tekintetében egyensúlyozottabb helyzet álljon elő.

Sok költséggel jár, magától értetődik. Viszont az is tudott dolog, hogy a Csatorna-Társaságnak bőségesen telik kiadásokra, mivel az átmenő hajók minden személy után 10 arany frankot fizetnek és minden tonna súly után 7 és fél arany frankot. Ez pedig nem megvetendő összeget tesz ki, mert pl. 1932-ben kb. 6000 hajó ment át a csatornán.

A csatornának Szuez felé első része egyébként 3 tavon megy keresztül: ezek a Nagy Keserű-tó, a Kis Keserű-tó és a Timsa- vagy Krokodilus-tó (így nevezik, mivel sok krokodilus tanyázik benne). A régiségbúvárok szerint a Nagy Keserű-tó nyugati partján volt a bibliai Goshen-tartomány, míg a zsidók valószínűleg a két Keserű-tó között, akkoriban vízzel borított részen keltek át.

A csatorna északi felén, Port Said-től 45 km-re van Kantara: innen indul ki a vasútvonal Palesztinába, de erre vezet az a karavánút is, amelyik Kairót összeköti Szíriával. Valami ki-mondhatatlan érzés fogott el ennek az útnak látására, mikor arra gondoltam, hogy lám, erre ballagott valamikor Ábrahám feleségével, Sárával, erre hozták az egyiptomi kereskedők a testvéreitől eladott Józsefet és később az éhező fivéreket erre jöttek kélszer is gabonát vásárolni; erre jött egész házanépével az öreg pátriárka, hogy megláthassa elveszítettnek hitt fiát — és, aminek emléke mindennél jobban megfogja a lelket, erre menekült Egyiptomba a Szent-család.

Ezek a gondolatok hullámoztak lelkemben, miközben hajónk átment a csatornán és elért a Földközi-tengerhez. Itt újra kikötött Port Said-ben, hogy szentet vegyen föl, azután pedig végérvénysen indultunk — hazafelé.

Dr. Zsigovits Béla.

Ha társadalmi kötelességei vannak

ha hivatalosnál fogva sokat kell beszélnie, felfrissülésre használja az ODOL-t. Az ODOL az ideális szájpótló szer, az ODOL megakadályozza az erjedő és rothadó folyamatokat a szájból. Egy szájöblítés ODOL-lal elég, hogy legyőzze fáradtságát és megszüntesse a száj rossz szagát.

Az ODOL megvédi egészségét, üdít, és élénkít.

83

Használj ODOL-t s ép marad Szájad, torokod és fogaid!

ODOL

SZÁJVIZ FOGPÉP

83 a tökéletesített ODOL jelzése, melynek fertőtlenítő hatását nagy mértékben fokoztuk. Az ODOL-nak ezt a kiváló baktériumölő hatását bakteriológiai és klinikai kísérletek tudományosan bebizonyították.

Tatarescu miniszterelnök Belgrádba utazott

Románia és Jugoszlávia közös külpolitikai tájékozódást készítenek elő a kisantantban

Belgrádból jelentik: Tatarescu miniszterelnök szerdán délelőtt hajón Belgrádba utazott. A hajóállomásról egyenesen a román követségre hajtatott.

Tatarescu utazásának céljáról és belgrádi tartózkodásának tartamáról sem a román követség, sem a belgrádi kormány nem nyilatkozik.

Egyes hírek szerint Tatarescu azért utazott Belgrádba, hogy megvigye Károly király hozzájárulását Románia és Jugoszlávia együttes külpolitikai tájékozódásához. Jugoszlávia eddig is tartózkodó volt a szovjet iránt, s most Románia is hasonló tartózkodást kíván tanúsítani. Jugoszlávia és Románia együttes állásfoglalása elő fogja segíteni, hogy Csehszlovákiában is megerősödjék az a Hodzsa miniszterelnök által szándékoltt újabb irány, mely a szovjettel való együttes politikától Csehszlovákiát visszavonni akarja.

Londonban a kisantant kebelében végbenemő újabb fordulat hírei nagy feltűnést keltenek. Irányadó politikai és gazdasági körök közelállónak hiszik az egykori német „Mittel-európa”-terv fölélesztését.

BENES KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK NAGY VADÁSZÜNNEPÉSEGET RENDEZ A TÁTRÁBAN.

Késmárkról jelentik: Károly király, aki tudvalevően a közeljövőben Csehszlovákiába utazik, a Tátrába is ellátogat. Ott Benes társaságában a Hohenlohe-uradalom javorinai vadászterületén zergére fog vadászni.

A kastélyt a királyi látogatásra teljesen átépítették és modernizálták. A munkát még augusztus folyamán megkezdték. Új szobákat építettek, az összes helyiségeket újratapétázták, a bútorokat újrafestették, a szobák berendezését kikészítették, új fürdőszobákat építettek és az egész kastélyba bevezették a központi fűtést. Maklárházától Javorináig teljesen új gépkocsitutat építettek. A király előreláthatólag tizennégy napig tartózkodik majd a Tátrában.

Olvassátok és terjesszék a Magyar Lapok-at!

Vadászat közben meglekinti a tátrai fürdőhelyeket és ellátogat Késmárkra, Lőcsére és a ludnói várba, ahol gr. Zamojszky vendége lesz.

Junian radikális parasztpárti vezér a francia szövetségi politika fenntartása mellett lehetők tartja a Németországhoz való gazdasági közeledést.

Bucuresti. Saját tud. A radikális parasztpárt gyűlést tartott vasárnap Cernautiban, amely után a párt hívei ünneplésben részesítettek Juniant. A disztrakomán Junian külpolitikai érdekességű beszédet mondott.

— Mi is, — jelentette ki — csak a Franciaországgal való állandó szövetség mellett foglaltunk állást. De ha főbb vonásokban hűek maradunk is a francia szövetséghez, ez nem zárja ki, hogy bizonyos kérdésekben ne folytassuk saját politikánkat. Szövetségi viszonyunk ápolása kölcsönös engedményekre kell, hogy vezessen.

— Békét akarunk, — folytatta, — szükségünk van rá, minden áron. De békeszeretűnk nem jelenti önfenntartó ösztönünk megszűnését. Okos, körültekintő politikára van szükségünk. A Németországgal való katonai szövetség gondolata olyan lehetlenség, hogy avval foglalkozni sem érdemes. Lehet azonban szó gazdasági közeledésről.

Október 28-án nagy ünnepséggel ülik meg a fasiszták uralomra jutásának tizenötödik évfordulóját

Az uralkodó is résztvesz az ünnepségen

Rómából jelentik: Október 28-án, a Marcia su Roma 15-ik évfordulóján Mussolini nagy beszédet mond és bejelenti az új birodalom megalakulását. Ezuttal először történik meg, hogy résztvesz az ünnepségen az olasz király is, aki 14 éven át soha sem jelent meg ezeken a fasiszta ünnepségeken. III. Victor Emanuel mint király érkezik, de Mussolini beszéde után császárként távozik, miután a Duce beszéde a császárság megalakulását jelenti be. Mussolini ezuttal külpolitikai kijelentéseket is tesz.

PACELLI

bíboros-államtitkár

Róma, október 18.

Magam előtt látom, amint közvetlen egyszerűségével beszél, szeméi olykor-olykor nem-sejtett messzeségekbe révednek s a lelkében áramló problémák árnyéka kiül homlokára. Vagy amint a *Villa Borghese* ciprusai alatt szinte elszűn mellettkünk sétatűnján: keményen-metszett diplomata-arcán, karosú termetén az egyszerűség méltóságával. Vagy ott látom a bíborosok sorában, amint imádságos áhítattal lép el előttünk s a csodálkozásra meredt ajkakon öntudatlanul végigsuttog neve: *Pacelli*. Ugy hangzik róla a Dél szülőföldének temperamentumos feszültsége. Csodálatos aszkézis lelkiverete köti azt bilincsbe. Csak két szemgödréből csillan fel az olasz tűz, hogy sejtessen valamit egyéniségének gazdag tartalmából.

Államférfi ő, a világpolitika tűzvonalának embere, de elsősorban pap. Rejtett munka mártírúrával teli életét kanyarog már mögötte vissza a múltba. A hat évtized végén felemelő élmény erről az útról röviden medítálnunk.

1876-ban Rómában mosolygott bölcsőjére először az olasz tavasz. Mélyen hívó, nemesi család első gyermeke, kit szüleinek gondos szeretete kísér ifjúsága lépteiben. Atyja a konzisztórium ügyvédség dékánja, kitől a kor lelkének s a világegyház életének átfogó ismeretét nyeri. Míg fiútestvére atyja pályáját választja, ő maga — papi hivatását követve — a római szeminárium növendéke és a *Gergely-egyetem* hallgatója lesz. Háromszoros doktorátust szerez. Kitűnő tudományos képzettsége, határozottvonalú jelleme megnyitja előtte a vatikáni diplomata-élet kapuját. Vatikáni működését megszakítva, öt éven át diplomácia-tanárja a római nemesifjak kollégiumának. Szorgalmas munkája jutalmául egyre emelkedik egyházi méltóságban, 1911-ben pedig a rendkívüli egyházi ügyek kongregációjának vezetését bízzák rá. Mikor az emberiség a viharkészület felszültségéből a nagy háború éveire dermedt, *XV. Benedek*, aki benne látja béketörekvéseinek legalkalmasabb képviselőjét, személyesen püspökké szenteli és Münchenbe küldi nunciának. A németek részéről érthető bizalmatlanság fogadja az új olasz nunciust, de az a fenkölt lelkület, mellyel Pacelli már első beszédében pártatlan krisztusi békéért kiált a németek lelkéhez, megnyeri az emberek szívét. *Megindítja a nagystíli békepostoltságát, de, sajnos, szűk-horizontú büszkeségen, akarategyengeségen meg kell törnie minden buzgalmának. Lelkét nem roppantja össze a sikertelenség: tovább küzd a jog és igazság védelmében.*

1917 nyarán *XV. Benedeknek*, a nagy békepápának atyai szeretete és bölcsessége küld békeszózatot a hadviselő felek lelkiismeretéhez igazságos megoldás lehetőségét nyújtva. Pacelli heroikus erővel lendül munkába, hogy most diadalra vigye a Szentszék békegondolatát, de ismét elzárkózó gyengeségre talál, mert a népek és vezetők nagyrésze nem tudott még az emelkedetlelkűség ily fokára felhágni. A gondolat derékbatörök, az államférfi missziója pihenésre kárhozódott. De Pacelli rendkívüli teljesítményekhez szokott munkabírása új terhek súlyát veszi vállra: *kiépipi a Vatikán ama mozgalmát, mely a foglyok sorának enyhítésén fáradozott. Önmaga rengetegét áldoz e célra s személyes jelenlétével ünnepet lop a megtört szívekbe és szemekbe.*

Az összeomlás idején kemény férfiakarattal áll posztján. Jellemerőségével, bátorlelkűségével lefegyverzi a pápai követségre benyomuló fegyveres hordát. Majd a vihar elmúltá-

Október hóra alkalmas könyv.

Dr Tóth Tihamér
Krisztus Király

Szentbeszédék Krisztus királyságáról a nagyszerű író tollából.

Ára 240 Lei és portó

Megrendelhető könyvosztályunknál.

val nagyszabású újjáépítés szükségessége szakad reá. A weimari felfogás elméletben szétválasztotta az Egyházat és az államot: szükségessé vált tehát egy *modus vivendi*, mely az új idők hajnalán biztosítja az Egyház építő szerepét és a belső függetlenséget s a szabad lehetőséget s a szabad mozgás lehetőségét összhangba hozza egy modern állameszme követelményeivel. Felvetődik az egyes konkordátumokat összefogó és jogilag felülbóltó *birodalmi konkordátum merész terve*, mely a modern német egyházpolitikának új korszakát nyitná meg. *Pacelli* nem tudja megtörni a hivatalos ellenállást e nagy méretű tervet illetően, de fáradozása mégis a katolikus ügy győzelméhez vezet. *Megvalósítja a berlini nunciatura régi álmát* (1920), jöhetet ő maga csak 1925-ben hagyja el a bajor fővárost, hogy most már a birodalom életének középpontjában, Berlinben feszítse akaraterét új nehézségek és feladatok áramlatának. *Második nagy sikere a bajor konkordátum*, mely erkölcsi sikeren kívül az Egyház és az állam harmóniájának útját egyengette, sőt az egyöntetű birodalmi konkordá-

tum felé is jelentős lépés volt. Munkás esztendők lassú sora másik gyümölcsöt is érlel: a ke-reteiben nagyarányú, tartalmában életszerű *porosz konkordátumot* (1929). Az egyházmegyék újjárendezése, az Egyház és állam jogviszonyának számtalan kérdése nyert ebben határozott s az idő kívánalmainak megfelelő megoldást.

Ez volt, mint német nunciának, utolsó alkotása, mert XI. Pius 1929 decemberében Rómába hívja vissza, hogy a bíborosi méltóság és a *vatikáni államtitkárság nagy megbízatását ruházza reá*. Pacelli a béke, a lelki építés misz-szióját teljesítette Németországban, most pedig a *világ békekövete* lett. A valóságot a maga keménységében felmérő egyénisége, sokoldalú nyelvtudása és az az Isten-adta politikai érzéke, mellyel mindent nem a merev paragrafusok üvegén, hanem a történelmi fejlődés beállított-ságában tekint, szinte egyedülállóan képesítik e hivatásra. A német birodalmi s a legújabb cseh konkordátummal már kijelölte békepoliti-kájának útját. Hogy a krisztusi igazság lélek-vesztőjének irányítása napjaink viharai közt mily nehéz, talán csak azok tudnák megmondani, kik a világeseményeket rögzítik krónikába.

Az, aki az élő Péter apostol gondjainak, terheinek és felelősségének legbensőbb részese, most az Újvilágot járja, ki tudja, milyen súlyos, nagy horderejű megbízatásokkal. Mi minden esetre álljunk meg ez alkalomból egy pillanatra, hogy tisztelgessünk nagy egyénisége előtt.

L. B.

Csákányokkal rombolják össze a spanyol vörösök a nagyértékű középkori szobrokat

Veszedelemben vannak a madridi Prado világhírű műkincsei. A *L'illustration* és a *Vu* fotóriportjai a spanyol vandalizmusról

Egyik legutóbbi számunkban részletes tudósítást közöltünk arról, hogy spanyol műgyűjtők miként mentik meg műkincseiket Franciaországba, s ott hogyan kerülnek a világ legnagyobb értékei műkereskedőkhoz. Spanyolországban magánosok tulajdonában is óriási értékeket képviselő műkincsek vannak (esetleg ma már csak voltak), de olyan kincsek, amilyeneket a madridi Prado őriz, egyhelyen összegyűjtve, egész Európában sehol sincsenek s a római vatikáni múzeum, a drezdai, müncheni, berlini, párizsi és londoni múzeumok anyagából kellene összeválogatni azt a 2200 csodálatos festményt s a már szobrászat ősi kincseit, amelyek a Pradót a maga nemében páratlanmá teszik.

És a madridi Prado kincseit most a legnagyobb veszedelem, a polgárháború lángja fenyegeti. S hogy ez a veszedelem nem csekély, azt szemléltetően bizonyítják nagy francia folyóiratok hozzánk eljutott számai:

A *L'illustration* és a *Vu* című nagy francia lapok rendkívül érdekes pillanatfelvételeket közölnek a Toledó, Bilbao és más spanyol városokban véghezvitt borzalmakról. Ezekben a képeken látható, hogy spanyol vörösök csákányokkal, óriási kalapácsokkal izzé-porrá törik a középkor legszebb, legértékesebb szobrait, amelyeket templomokból, klostromokból hurcoltak ki s pótolhatatlan értékű festményeket, fatárgyanyagokat, faszobrokat máglyán égetik el.

Ilyen vandalizmusok után, — amiknek fotóriportokban való közlésétől a nagy francia lapok sem riadnak vissza, — a legnagyobb rettegéssel gondolhat arra minden művelt ember, milyen sors vár Madrid műkincseire, mi lesz, ha a nemzeti csapatok elől menekülni kényyszerül onnan a vörösök gárdája s végső kétségbeesésükben, bosszújukban révetik magukat a madridi nemzeti könyvtárra, amely négyszázezer kötetet és tízezer kéziratot őriz, vagy az egyetemi könyvtár kétszázezer kötetére és háromezer kéziratára, vagy a Prado múzeumára?

A Prado eredetileg magánpalotának épült 1785-ben, Juan de Velanuerri tervei szerint, de felépülése után kevéssel ott helyezték el azt az óriási értékű gyűjteményt, amelynek alapjait még V. Károly spanyol király (1519—1556) vetette meg, s a Fülöpök jelentékenyen gyarapították. A Pradóba kerültek száz év előtt, 1836-ban a kolostorokból elvitt spanyol és németalföldi festmények is, amikkel együtt ma közel háromezerre tehető az ott őrzött műkincsek száma.

A Prado gyűjteményének legnagyobb értékét a spanyol remekművek adnak. *Velasques-tól 60, Murillától 60, Goyától 60 festmény van a Pradóban, külön-külön termekben elhelyezve*. Az olasz iskolát Raffael művei (közöttük a „Madonna iskolát” c. világhírű képe), *Andrea del Sarto*, *Sebastian del Piombo*, *Corregio* korai művei, *Giorgione* (Madonna szentek között), negyven gyönyörű *Tiziano* kép, *Paolo Veronese* és *Tiépolo* képviselik. A németalföldi mesterek közül a Prado őriz a *Flemallei mester*, *Henri met de Bles*, *H. Bosch*, *id. P. Brueghel* művei mellett *Rubens* 60 remek festményét, ezek között a Három királyok imádását, *Van Dyck* és *Jordaens* műveit. A hollandusokat egyedül *Rembrandt* képviseli, 1634-ben festett *Artemisia királynője* c. képével.

A Prado kincsei között van még *Dürer* 1498-ban készült, fiatalkori önarcképe, *L. Cranach*, *Poussin*, *Claude-Lorrain*, *Watteau* és a XVIII. század franciaországi művészeinek java-termése. A földszinti termekben vannak felhalmozva a szobrászati anyag műtárgyai, — a régi mór szobrászattól kezdve.

Ha ezekre is olyan pusztulás vár, mint a toledói kincsekre, az egyetemes emberi kultúrát pótolhatatlan veszteség érné, s Európa kultúrnepei is felelősek volnának azért, hogy a vérengzéseknek, vandál pusztításoknak nem vetették gátat — még idejében. (h.)

Megjelent!

A szövetkezés szervezéséről szóló törvény

Az érvényben levő teljes román szöveggel, magyar fordításával és tartalomjegyzékkel.

Kiadta és fordította:

Dr. Borbély Lajos, ügyvéd

Ára 125 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.

EREDETI KÖZLEMÉNYEK.

„Tekintetes Császár gyógyszerész úr!

Idült gyomorfájásaimat 4 üveg „Gastro D.” felhasználása teljesen megszüntette. Miután az ön gyógyszerére teljes elismerést érdemel, ezért őszinte hálámat fejezem ki. A „Gastro D.” amerikai gyógyszert sokaknak figyelmébe ajánlom. Szabó József v. vízmű, Tg.-Mures.”

Figyeljék sorozatos eredeti köszönő leveleinket.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei No. 124.

A KOPASZSÁG

olyan hiba, amelyet nem lehet eldugni. De meg lehet előzni.

TRILYSIN tudományos készítmény, amely megakadályozza a hajhullást.

Trilysin

A kereskedelemügyi miniszter a városok polgármestereit fõhívta az elsõrendû életszükségleti cikkek árszabályozására

Csak az indokolatlanul emelkedõ árakat fogják kényszerítõ megszabás alá venni

Bucuresti. Saját tud. Tegnap számunkban közöltük azt a minisztertanácsi határozatot, mely felsorolja az árszabás alá vonható elsõrendû életszükségleti cikkeket. E minisztertanácsi határozat meghozatala után a kereskedelemügyi miniszter nyomban intézkedett, hogy a városok polgármesterei azonnal kezdjék meg az árszabások megállapítása iránti eljárást. Ezt az eljárást az üzérkedésekrõl szóló ugynevezett „spekula-törvény” 2-ik szakasza írja elõ olyan esetekre, mikor az elsõrendû szükségleti cikkekben indokolatlanul emelkedés áll elõ.

Együtt a kereskedelemügyi miniszter a törvény 26-ik szakaszában jelzett hatóságok figyelmét is felhívta, hogy a polgármesteri árszabás ellen vétõket kihágási eljárás alá vegyék. A kihágásokról minden esetben jegyzõkönyvet kell felvenni, megállapítván a kihágás részletes körülményeit. A felvett jegyzõkönyvet 24 órán belül továbbítani kell az illetékes osztályhoz s a másolatát pedig az ipar és kereskedelemügyi minisztériumhoz.

MELY ESETEKBE ALLAPIT MEG A TÖRVÉNY TILOS ÜZÉRKEDEST?

A törvény szerint semmiféle árut nem szabad eladni 30 százaléknál nagyobb haszonnal s ha valaki mégis „tulteszi” magát ezen a százalékon, megindul ellene a törvényes eljárás. Ki kell emelnünk, hogy a minisztertanácsi határozatban felsorolt áruk még nem okvetlenül esnek kényszerítõ árszabás alá. Ez csak akkor áll elõ,

ha az illetõ árucikk valamelyikénél indokolatlanul emelkedés mutatkozik.

Bizonyos dolog, hogy az árviszonyok az ország különbözõ részein más-más feltételektõl

Ciano gróf olasz külügyminisztert nagy szívéllyességgel fogadták Berlinben

Szerdán és csütörtökön a Neurath báró vendége, pénteken Hitler kancellárhoz utazik Berchtesgadenbe

Berlinbõl jelentik: Ciano gróf, olasz külügyminiszter kedden este 8 óra után, a menetrendszerû müncheni gyorsvonattal érkezett Berlinbe. Az anhalti pályaudvaron Neurath bírodalmi külügyminiszter és Hitler képviselőiben Meissner államtitkár fogadta. Elsõnek Meissner üdvözölte az olasz külügyminisztert, majd Neurath mondott meleg üdvözlõ szavakat. Göringet a fogadtatásnál a német légi haderõ helyettes parancsnoka, Gransfeld tábornok

képviselte s jelen volt az olasz követ is, valamint a követség minden tagja. A díszõrséget Hitler személyes testõrsége szolgáltatta.

A megbeszélések szerdán délelõtt kezdõdtek. Este Neurath külügyminiszter vacsorát ad Ciano tiszteletére, csütörtök este pedig a berlini olasz nagykövetség rendez fogadást. Pénteken az olasz külügyminiszter Berchtesgadenbe utazik, két napot tölt Hitler villájában és szombaton este indul haza. Rómába.

Az osztrák külügyi államtitkár is Berlinbe utazik.

Bécsbõl jelentik: Hivatalos helyrõl megerõsítik azt a hírt, hogy Schmidt Guido, osztrák külügyi államtitkár rövidesen Berlinbe utazik. Utazása új korszakot nyit meg Ausztria külpolitikájában. Elsõ eset ugyanis, hogy a Harmadik Birodalom fennállása óta felelõs állásban

lévõ osztrák államférfi hivatalos minõségben utazik Németországba.

Schmidt államtitkár különben hétfõn Budapestre utazik, ahol kétnapos megbeszélést folytat Kánya Kálmán külügyminiszterrel. Utazára elkíséri Rudnay bécsi magyar követ is.

Schmidt Guidonak ez bemutatkozó látogatása lesz és ezalkalommal beszél meg a novemberre kitûzött bécsi hármas értekezlet anyagát is.

Kiküldik a szovjet-mandzsú határkijelölõ bizottságot. Tokióbõl jelentik: A félhivatalos Domei-iroda szerint Jurenov tokiói szovjetországi nagykövet átnyújtotta Arita külügyminiszternek a szovjetkormány választát, amely szerint a szovjetkormány hozzájárul ahhoz, hogy a szovjet-mandzsú határvonalai kijelölésére vegyesbizottságot küldjenek ki, míg a határvilágosok ügyének elintézését külön bizottságokra bízzák. A szovjetkormány azt javasolja, hogy a mandzsú-mongol határra is hasonló bizottságot küldjenek ki.

A NORVÉG VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYE. Oslóból jelentik: A norvég választások hivatalos eredménye a következõ: Munkáspárt 71 (69), Konzervatív párt 36 (30), Liberális párt 23 (24), Agrárpárt 18 (23), Néppárt 2 (4). Zárjében az egyes pártok mandátumainak eddigi számát közöljük.

Két amerikai kereskedõ összevásárolta a basarabiai báránybõröket. Bucurestibõl jelentik: Két amerikai kereskedõ összevásárolta a basarabiai osztrák báránybõröket. Két hét alatt 80 millió lei értékû árut szállítottak ki, ezért az osztrák ár jelentõs mértékben emelkedett.

A magyarországi parlament mindkét háza megkezdte új rendes ülésszakát

Az elsõ ülést Gömbös Gyula emlékének szentelték. — Darányi Kálmán miniszterelnök a második ülésen beszél kormányzati munkatervérõl

Budapestrõl jelentik: A magyar képviselõház a nyári szünet után kedden delután tartotta elsõ ülést, amelyet Gömbös Gyula emlékének szenteltek. A képviselõk valamennyien fekete ruhában jelentek meg. Jelen volt az ellenzék valamennyi vezetõ egyénisége. Zsúfolásig megteltek a karzatok is. A régi ülésszak bevezetésérõl és az új ülésszak megnyitásáról szóló kormányzói kézirat felolvasása után Sztranyovszky Sándor házelnök megemlékezett Gömbös Gyula miniszterelnök elhunytáról. Beszède végén indítványozta, hogy a Ház az elhunyt miniszterelnök emlékéül jegyzõkönyvben

örökítse meg. Ezután Wolff Károlyról, az elhunyt kereszténypárti vezérrõl emlékezett meg. A képviselõház egyhangúlag hozzájárult az elnök indítványához, hogy Gömbös Gyula és Wolff Károly emléket jegyzõkönyvben örökítsék meg. A gyûlést ezután a gvász jelölõ 5 percere felfüggesztették. Szünet után az elnök bejelentette, hogy Darányi a Ház következõ ülésén, csütörtökön fogja ismertetni kormányzati munkatervét.

Kedden delután hasonló külsõségek között a felsõház is megnyitó ülést tartott.

Harc a bolsevizmus ellen

Írta: dr Léber János

Budapest, október 20.

A polgári társadalmakat — úgy látszik — már csak a legbrutálisabb ökölcsepások rázzák fel abból a bűnös nemtörődömségből, abból a könnyelmű gondolkozásból, mellyel a társadalmi, gazdasági és politikai létüket veszélyeztető bolsevizmussal szemben viselkednek. De ezek az ökölcsepások is csak akkor hatásosak és csak azzal a társadalommal szemben, amelynek arcára hullanak. Más népek, más társadalmak példájából nem okulnak. Csak akkor ébrednek a veszély tudatára, csak akkor kezdik megtenni a gyáva védekezésnek tétova intézkedéseit, amikor már bőrtüket perzseli a közvetlen közelükbe jutott lángtenger pusztító tüze. Az oroszországi eseményekkel szemben talán még megállhatott a mentegődésnek az a közmondásos formája, hogy „Oroszország nagy és az Atyuska messze van”. Mexikót is egy hatalmas óceán választja el az európai polgárok hajlékától, de a spanyolországi lángtenger már a nyugati Európában tombol! Itt van tehát az utolsó óra, hogy mindenütt félreverték a harangokat és tűzollásra szólítsanak fel mindenkit, akinek jelent valamit a kétezer éves keresztény kultúra. A maga és családjáé pusztáé életé.

A legesodálatosabb az, hogy a veszély létezéséről mindenütt beszélnek, de semmit sem tesznek elhárítása érdekében, pedig tudják azt városokban és falvakban egyaránt, milyen következményekkel jár a bolsevista szellemnek hatalomra jutása. Éppen a spanyolországi események bizonyítják a legkiáltóbban, hogy a kommunizmus forradalma már nem az elnyomottak és kisemmizettek lázadása az elnyomókkal szemben, hanem a minden emberi érzésből kivetkőzött düvadak lázadása az „ember” ellen. Vagy amint P. Muckermann a napokban olyan találóan írta: „A bolsevizmus maga a rombolás, a szellem, melyben a szeretet utolsó szikrája is kialudt. A világosság birodalmából a sötétségbe taszított Lucifer”.

Magyarországon, különösen a keresztény jobboldali közvéleményben, hangos visszhangra találtak a spanyolországi anarchistáknak ártatlanokon elkövetett, szörnyű rémtettei. Arra azonban sokáig nem gondolt senki, hogy a megbotránkozásokon túlmenően védekező cselekedetekre is szükség volna. Ezért történetelt meg az, hogy a magyarországi szociáldemokrácia vezetősége vérszemét kapott és először csak az újságokban, később már nyilvános gyűléseken is szembe mert fordulni magával az „ártatlan” megbotránkozással is. Amikor pedig azt látta, hogy egyre merészebbé váló magatartásáért nem kap megfelelő rendreutasítást, üdvözlő táviratot mert küldeni a spanyolországi gyilkosok kormányának; sőt egyik leghangosabb vezére, Pest vármegye közgyűlésén arra vetemedett, hogy a keresztény polgári érület arculesapásával hasonló szimpátiányilatkozat tételére tett javaslatot.

Ezzel aztán betelt a pohár. Ez volt az a közvetlen közletről kapott arculesapás, amely felébresztette a magyar nemzeti társadalmat. A

keresztény párti ifjúság ragadta magához a kezdeményezést és a vigadó nagygyűlésen méltó feleletet adott a kihívásra. Három hete sincs annak, hogy megalakult Magyarországon az antibolsevista front és máris százerek jelentették be csatlakozásukat az ország minden részéből.

A világ minden részéből szerzett tapasztalatok után, józan ésszel és becsületes lélekkel senki sem vitathatja azt, hogy szükség van ilyen társadalmi önvédekezésre. Az államok maguk sehol sem tudtak megbirkózni eredményesen a bolsevista veszéllyel, mert a bolsevizmus elsősorban lelki metely, amellyel szemben a hadseregek szuronyerdői kevésnek bizonyulnak.

Nem igaz az, amit a „baloldalon” mindent hangoztatnak, hogy nincs veszély; kár félrevertetni a harangokat; kár hiábavaló nyugtalanságot kelteni. Rossz szolgálatot tesz a zsidóság önmagának, amikor támadja ezt a nemzeti önvédelemből fakadó szervezkedést! Ugy tűnik fel ez a figyelmeztetés, mintha újból el akarnák altatni a keresztény nemzeti tömegek ébredő lelkiismeretét, hogy az ellenfél annál eredményesebben tudja megtámadni a védtelenül hagyott nyáját. Magára vessen a zsidóság, ha a keresztény nemzeti társadalom gyanusnak találja ezt a magatartást és ha határozott meggyőződésévé érlelődik benne az a sejtés, hogy a világforradalom előkészítése és a világforradalommal szemben itt-ott mutatkozó ellenállás leszerelése a zsidóságnak érdekében áll.

Jelen sorok írója meglepetéssel értesült a Magyar Lapok hasábjain arról, hogy a romániai baloldali elemek, amelyek között a zsidó intellektuelek viszik a vezérszerepet, éppen úgy gondolkoznak, írnak és viselkednek e tekintetben, mint a magyarországi, csehszlovákiai és franciaországi elvbarátai. Lehetetlen ennek láttára elzárkózni az elől a gyanu elől, hogy a világon szétszórta élő zsidóságnak ez a határozott és merész szembe fordulása a mindenüttvaló nemzeti közvélemény felfogásával, magán viseli a bolsevista világgnézzettel való

együttgondolkodás és együttérzés jegyeit.

Minden nemzetnek és minden nemzeti társadalomnak jól felfogott érdeke azt parancsolja, hogy ha meg akar szabadulni az értelmetlen, véres forradalmak fenyegető veszedelemétől, elsősorban meg kell szüntetnie azokat a fészkeket, amelyekhez Moszkva kiküldöttjei a forradalmak esirait el szokták ültetni. Ilyen fészkek minden országban a szociáldemokrácia fellegvárai. Eredményes védekező munkát a nemzeti társadalom tehát csak akkor végezhet, ha minél előbb kioperálja testéből ezeket az üszkösödésre hajlamos és előbb-utóbb az egész nemzetet lezaborító fekélytelepeket. Magyarországon már a legkomolyabb és legmélyebb körök is hangosan követelik a bolsevizmus szálláscsinálójának; a szociáldemokrata pártnak és szakszervezeteinek feloszlását.

Ez azonban csak negatív oldala a védekezésnek. Szükséges egyidejűleg, hogy a szakszervezeti járomból és a szakszervezeti terror alól felszabadított munkásság anyagi és erkölcsi érdekeinek védelmére megfelelő és kielégítő intézkedések történjenek. A nemzeti jóvedelem igazságosabb elosztásával, munkalkalmak teremtésével, az egy kézben túlhalmozott vagyonok erősebb megadóztatása árán a kisemberek terhein való lényeges könnyítéssel, rövidesen el lehet érni annak a szociális nyomornak lecsapolását, mely minden forradalmi érületnek legoptimálisabb lelki melegágya. A szociáldemokrácia „látszólagos” másoldaláról a legteljesebb és leghatásosabb védelemben részesül azokkal szemben, akik eddig elnyomóiként szerepeltek.

A munkássággal való törődés nem szociáldemokrata privilégium! Ez a feladat az állam és a nemzeti társadalom együttes kötelessége!

Felfogatókra, a munkások nyomorhelyzetéből politikai tökélt kovácsolókra pedig nincs szükség! A keresztény nemzeti tömegekből rekrutálódó munkások nem akarnak világforradalmat! Nekik elsősorban és mindenek felett munka, kenyér, tisztességes megélhetés kell! Családalapítási és családfenntartási lehetőség kell! S ha mindezeket egy, a „Quadragesimo anno” szellemében megreformált társadalmi és gazdasági rendszer megkapják, szívesen és örökre búcsút mondanak azoknak, akiknek eddig követői voltak és akiknek lehetőséget nyújtottak arra, hogy kényelmesen berendezett házaik lakásából, százezres, sőt milliós vagyonokkal a hátuk mögött az ő kiszáradt bőrükön gyűjtsék meg azokat a forradalmi gyufaszálakat, melyeknek tüzetől az egész világ lángborulását és ebben a lángtengerben az egész keresztény kultúrának megsemmisülését remélik.

Székely harisnyás művészek hódítása Oradeán

A Vas-festvérek szobor és képhiállítás a Kereskedelmi Csarnokban

Oradea, okt. 21.

Az oradeai Kereskedelmi Csarnokban rendezett őszi árumintavásáron felütn két harisnyás székely művész, nem mindennapi produktumaikkal. Vas testvéreknek hívják a két kiállító testvérpárt és messzeföldről, a Tarnava vidékéről jöttek el hozzánk, hogy megmutassák a nyugati határváros közönségének, mit tud az ősszékely művészethetség?

A Vas-testvérek közvetlen követői művészetben Molnár Daninak, a híres-neves makkfalvai harisnyás székely szobrásznak, aki nagy-szerű állatfiguráival London műértő köreit is ámulatba ejtette. Molnár Dani 1916-ban meghalt, de művészi szobrai fenntartották híret, nevét, sőt iskolát is csinált: közvetlen utódja, Vas Áron székely népművész az ő nyomdokain halad és állatszobrai elérik azt a művészi szintet, amelyre Molnár Dani emelkedett.

Az oradeai Kereskedelmi Csarnok kiállításának keretében bemutatott Vas szobrok mind a népművészetben felülemelkedő vonalon mozognak. S rendkívül érdekesek azok a székelyföldi képek, amelyeket Vas Áron fivére festett: vásárnapi korzó falombos falusi utcán, templomba igyekvő székelyek, színes, levegős tájképek, tele hangulattal. S ezek a kis olajfestmények olyan technikával vannak festve, hogy a folthatások hasonlítanak a vastag pamutlalt „írott” székely varrottásokra, úgyhogy egyik-másik képről az első pillantásra azt hinné az ember, hogy — varrottas, nem pedig festmény.

Eredetiek és érdekesek a Vas-testvérek művei, érdemesek nemcsak arra, hogy meg-

nézzük őket, de arra is, hogy beakasszuk, beállítsuk ezeket a képeket otthonunkba. Székelyföldi levegőt hoznak magukkal, a fenyvesek, tölgyesek tiszta ózonját. S mint népművészeti tárgyak, a sablonos produktumok közül messzi kiemelkednek. Nagy sikerük van s megérdemlik ezt a sikert.

PAUL CLAUDEL:

A SELYEMCIPŐ

Olyan ez a könyv, akár egy látomás és a szerző Paul Claudel maga. Claudel: gigantikus hegyoromként mered az irodalmi élet világában Homérosz, Dante és Shakespeare mellé. Ebben a regénydrámájában páratlan művészetének filmvetítésében ragyog a barokk kor fantasztikus és tarka föltörése. — spanyol conquistadorok, jezsuiták, kalandorok és tengeri rablók közt fut az édes és gyönyörű Donna Prouhéze története.

Ara 100 lei és portó

Kapható: könyvosztályunkban.

Kühneit-Leddihn Erik

Jezsuiták Nyárspolgárok Bolsevikik

Az apokaliptikus orosz titok,
az elttene küzdő misztikus
front grandiózus regénye.

Ara 120 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Dradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belsőhír: Egész évre 800, félévre 400
 negyedévre 210, egy hónapra 70 lel.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.
 Csak válaszbelégyes magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északnyugati szél. Egy-két helyen záporosó, és hegyeken havazás. Éjszaka fagy, a pappal enyhébb idő lesz.

PACELLI ÁLLAMTITKÁR ROOSEWELT ELNÖKNEL. Newyorkból jelentik: Pacelli pápai államtitkár e hét folyamán tisztelgő látogatást tett Rooseveltnél, az Egyesült Államok elnökénél. Ez idő szerint a pápai államtitkár még Bostonban tartózkodik, ahol a tiszteletére összegyűlt ezer fiatal amerikai papnak tartott hatalmas előadást napjaink égető egyházi kérdéseiről. Bostonban Pacelli államtitkár O'Connell bíboros érsek vendége.

Zürichi zárlat. Párizs 20.25 háromnegyed, London 21.27 fél, Newyork 435.12, Brüsszel 73.25, Milánó 22.92 fél, Amszterdam 234.00, Berlin 175.00, Bécs — schilling 75, Prága 15.40, Varsó 81.90, Belgrád 10.00, București 325.

AZ OLASZ KIRÁLYI UDVAR KETTŐS GYÁSZÁ. Rómából jelentik: Az olasz királyi udvarban kettős gyász van. Borea Dalmo herceg, főudvarmester, 105 éves korában elhunyt. Halála után egy órával érkezett a hír, hogy Roberto di Longano herceg, helyettes udvarmester, 60 esztendősen korában elhunyt.

DR. BIRÓ VENCEL KEGYESRENDI TARTOMÁNYFŐNÖK CIMBTORLÁSI PERE A TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT. Clujról jelentik: A törvényszék kedden újra tárgyalta Bíró Vencel dr. piarista tartományfőnök évek óta húzódozó irredenta és cimbitorlási perét. A vádat a kiváló történettudós ellen — mint ismeretes — Ghibu Onisifor egyetemi tanár emelte azzal az indoklással, hogy Bíró Vencel csak ideiglenesen megbízott s nem tényleges rendfőnöke a helyi piaristáknak, ezért jogtalanul használja a rendfőnöki címet. Második vádpontja Ghibu tanár feljelentésének az volt, hogy Bíró Vencel hivatalos levelezéseiben olyan bélyegzőt használ, amelyen régi magyar jelvények vannak. Az ügyet első fokon a helyi járásbíró tárgyalta és a rendfőnököt felmentette a vád és annak következményei alól. Ghibu tanár fellebbezett a felmentés ellen s így került a per kedden másodikban a törvényszék elé. A legutóbbi tárgyaláson a bíróság tagjai között véleménykülönbség támadt arra nézve, hogy hivatott volt-e a járásbíró első fokon dönteni az ügyben vagy sem. Ilyenformán ma hármas tanács elé került a per. Peris Béla dr. Bíró Vencel védője csaknem egyórás beszédben igyekezett behoztatni a járásbíró illetékességét az ügyben, majd ismételtlen kérte a járásbíró által hozott ítélet helybenhagyását. A hármas tanács október 23-án hirdeti ítéletét.

MÉG NINCSEN RENDEZVE TELJESEN A BUCURESTI AUTÓBUSZJÁRAT. București. Sajtótud. A főváros, illetve a villamostársaság, tegnap vette át az autóbusszjáratokat, amelyekkel eddig magánvállalatok bonyolították le a forgalmat. Az új járatok azonban nagyon hiányosan működtek az első nap s majdnem kétszer olyan drágák, mint a magánautóbusszok voltak s emiatt nagy az elkeseredés a külvárosokban.

AMERIKÁBA KÉSZÜL AZ ABESSZIN CSASZÁR. Párizsból jelentik: A lapok newyorki jelentései alapján azt írják, hogy Haile Selassie, a trónjavesztett abesszin császár március havában az Egyesült Államokba utazik. Amerika nem ellenzi ezt a látogatást noha tudja, hogy a népus külpolitikai kérdésekről is fog tárgyalni. Miután megánemberként érkezik az Egyesült Államok területére, a fogadtatásra is megtesznek minden előkészületeket, sőt élénk érdeklődés kíséri odaérkezését. Több amerikai város máris meghívta Haile Selassie-t, aki a meghívásokat el is fogadta. Egyik megbízottja már Newyorkban tartózkodik és előkészíti a fogadtatást.

Ne essen kétségbe
 ha kinossa REUMAI
ASPIRIN
 TABLETTAK
 enyhítik és megszüntetik a fájdalmakat!

Halálozás. Debrecenből jelentik: Lenhényi Gábor Pál, Treiscaune megye utolsó magyar főszolgabírája, 54 éves korában Debrecenben meghalt.

Vakok monstrelevonulása Angliában. Londontól jelentik: Az angol postaügyi miniszterium elhatározta, hogy a vakok számára különleges telefonkészüléket szereltet fel. Ettől eltekintve mintegy kétszáz vak ember vonul az ország különböző részeiből a főváros felé, egy a vakok ügyének egységes rendezése ügyében demonstrálnak. Chesterfieldben a városi tanács megvendégelte a vakokat és pénzbeli segítséget látta el őket, hogy könnyebben folytathassák utjukat.

Frumosa szigetét el akarják szakítani Japántól. Tokióból jelentik: A rendőrség letartóztatott 500 embert, akik titkos társaságot alakítottak azzal a céllal, hogy Frumosa-szigetét elszakítsák az anyaországtól és kikiáltás annak függetlenségét.

Amerikai újságíró a földkörüli repülés nyertese. Newyorkból jelentik: Erkins, amerikai újságíró — egyike a három földkörüli utazónak — ma délelőtti 10 óra 49 perckor megérkezett Newyorkba és ezzel megnyerte a földkörüli repülés világdíját. Az újságíró Lakehurstból utazott a Hindenburg-légelhajón. Megérkezése alkalmával nyilatkozott a köréje sereglett újságíróknak és azt mondta, hogy jól érzi magát, csak egy kis fáradt és álmos.

Elítélték egy nagystílű szélhámost. Budapestről jelentik: A törvényszék 10 havi börtönnel ítélte egy fantasztikus mesével szédelgő szélhámost. Szilágyi Árpád, szerajevói születésű, 50 éves, egykori detektív, jelenleg foglalkozás nélküli, nemrég felkereste egy ismerősét, Diósi István ingatlanügynököt, akitől 6500 pengőt kért arra a célra, hogy Szerajevó egyik temetőjében elrejtett mesésértékű kincseit hazahozhassa. Diósi gyanusnak találta ezt a mesét és följelentette Szilágyit, aki a törvényszéken tagadta, hogy csalni akart volna. Kijelentette, hogy a kincsek valóban léteznek. Nemrég lenniért Szerajevóban és meggyőződött róla, hogy a kincsek mind helyükön vannak. Diósi vallomásaiban előadta, hogy Szilágyi a következő mesét mondta el neki: 1918-ban, az összeomlás után, német tisztekkel került össze és mulatozás közben megtudta tőlük, hogy nagyértékű kincseket harácsoltak össze. Leitatta őket és egy társával elrabolta a kincseket. Leöltözött lábában helyezték el a mesésértékű ékszereket és a ládát föltették egy gépkocsira és a szerajevói temetőbe szállították. Ott a bejárat mellett, egy előkelő holland hölgy kriptájában helyezték el. Szilágyi szerint a ládában 15 rud arany, 15 aranyóra, 400 ezüstóra és lánc, egy használt királyi korona, ékkövek nélkül, továbbá vízhatlan csomagban felbecsülhetetlen értékű briliánskövek, francia, spanyol, olasz és más aranyak és végül: 25 kiló. királyi címerrel ellátott ezüstnemű van.

*** Dugulás és aranyeres bántalmak,** gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és deréktájas ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, kisebb adagokba oltosztatva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Az orvosok ajánlják.

ORADEAI SZÜLETESÜ ZENESZERZŐ SIKERE FRANKFURTBAN. Frankfurtból jelentik, hogy az ott megtartott nemzetközi egyházzenei kongresszuson nagy feltűnést keltettek két magyar zeneszerzőnek, Kodály Zoltánnak és Halmos Lászlónak műve. Halmos László 27 éves oradeai születésű, itt végezte iskoláit és fia Halmos András római katolikus tanító, a Szent Jászló templom kántorának.

Labdarugók autószerencsétlensége. Prágából jelentik: A Turnovból Prágába vezető úton egy társaságkocsis az árokba fordult. A gépkocsiban helyet foglaló tizenegy futballista közül kettő nyomban meghalt, kilenc pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A sofőr szintén súlyosan megsérült.

Feljegyzések

Onisifor Ghibu folytatja magánháborúját a magyar katolicizmus ellen. Támadásaival elég bajt és bosszúságot okoz. Egyre azonban jók a cikkei. Ahogyan meglehetősen magánosan megjelennek az Univerzál hasábjain, mutatják, hogy a Kulturkampf egyelőre csak az ő vágyálmaiban él. A felelős politikusoknak, úgy látszik, ezidőszereint sürgősebb feladataik vannak, mint nyílt vallásháborút kezdeni.

Legújabb cikksorozatával annak a bebizonyítására vállalkozott Ghibu, hogy a magyar szentek nem az egyház szentjei, hanem szimpátiát a magyar ügynökök. Legfőbb bizonyítéka erre az, hogy nemzeti bajaikban a magyarok énekkel és imádsággal az ő szentjeikhez fordultak és tőlük segítséget kértek...

A VII. cikkben (U. X. 11—281) eldördült a nagy ágyu. Ghibu „titkos” pápai rendeletről tud, mely eltiltja a magyaroknak — szentjeik tiszteletét. Valószínűleg a pápai legátus — Sincero bíbornok — hozta el ezt a „titkos” rendeletet, amikor 7 bíboros kíséretében a világraszóló szent Imre ünnepségekkor Pesten járt...

Ghibunak azonban bizonyítékai vannak. Például a következő:

„Magyar-latin Mészale az év mindennapjára, a római misékönny szerint” c. egyházi mű legújabb kiadásában, melynek behozatalát engedélyezték, a Boldogságos Szűz nem hordja már többé fején a magyar koronát, mint a régebbi kiadásokon s a kis Jézusnak sincs többé kezében a jogar.

„Ime, mondja Ghibu, a pápa parancsára a magyar szentek nem szentek többé, az Isten anyja pedig megszünt Magyarországot patronájának lenni...”

Ghibu ezzel az állítással úgy tesz, mint a középkori szolamandera, mely a néphit szerint a száján keresztült, kifordult s aztán rendre megette saját magát. Az efféle badar állításokkal ő is önmaga veszi el eleve mindannak hitet, amit állított s valaha még állítani fog.

Az említett mű új kiadásának átalakítását ellenben szívesen megmagyarázzuk. A könyvet a régi képeivel egyszerűen nem engedélyezték behozatalra.

Onisifor Ghibu nagyon szerény, amikor ezt a sikert a római pápának tulajdonítja. Nyugodtan bevallhatja, hogy ennek az intézkedésnek is ő a mestere, mint annyi más hasonló-nak. (Skin.)

Összeeggett két gyermekével együtt egy vízgyázatlan anya. Ploestiből jelentik: Nita Stefan CFR alkalmazott felesége a lámpába petróleumot töltött. Eközben az égő lámpa kiesett a kezéből és meggyújtotta a földön levő szőnyeget. A szobában levő két gyermek anyja segítségére sietett, de pillanatok alatt mindhármas ruhája lángokban állott. Segélykiáltásaikra előkerültek a szomszédok, akik eloltották az égő ruhákat. A tűz azonban tovább terjedt, úgy hogy tűzoltóság-nak kellett kivonulnia, akik végül is eloltották a tüzet. A három áldozatot súlyos sérüléseikkel kórházba szállították.

A Tudósító októberi száma most jelent meg. Fries, időszere és gazdag tartalmából kiemeltük az alábbi cikkeket: Fügvelő: Mészias vasárnap. Szent Mihály búcsújának sikere. Vorbuchner sz. püspök cluj-i látogatása. Scheffler János dr. Terhát király vagy te?... Venczel József: Néhány szó a társadalomkutatásról. Paul Claudel: Őszü vallomás. Pongrácz Kálmán dr: Európa és a nemzetiségi kérdés. Heszke Béla: Új francia könyvek a Szovjetről. Bitay Árpád dr. Képek és jelenetek a cluj-i Szent Mihály-templom hatszáz éves multjából. Baráth Béla dr: A vallástörténet új utjai. Blédy Géza, Baráth Béla, Frána Péter új könyvekről. Naplóban: A Rex forradalom sikere. Titkos társaságok, stb. — A Tudósító évi előfizetése 100 lei. Kiadóhivatal: Cluj, Piata Unirii 14.

Vizirepülőgépek leeresztett kötelekkel mentették meg a süllyedő hajó utasait

A hős rádiós-tiszt halála percéig adta a vészjeleket

Batáviából jelentik: A jávai partvidéken elsüllyedt Van der Wyck holland személygépkocsis utasainak megmentésére kilenc vizirepülőgépet küldtek ki. A hidroplánok gyors megjelenésének köszönhető, hogy 250 utas közül 175 megmenekült a vízbefulladásól. 75 utas eltűnt. A vizirepülőgépek egészen alacsonyra szálltak le a víz szélére és kötelekkel emelték ki az utasokat a vízből.

Időközben egy halászgőzös is érkezett a ka-

tasztrófa színhelyére s 31 utast vett fedélzetére. Később megérkeztek a segítségre kiküldött hadihajók és azok vették fedélzetükre a megmentett utasokat.

A nyomtalanul eltűntek közül kilenc európai a többi bennszülött. Az áldozatok között van a gőzös rádiós-tisztje is, aki az utolsó percig gépe mellett ült és adta a vészjeleket, még akkor is, amikor a fülkáját már elöntötte a víz.

A hajó elsüllyedésének okát még nem tudják.

BULGÁRIÁBAN EGYETLEN ROMÁN ISKOLÁT SEM ENGEDTEK MEGNYITNI. București. Saját tud. A „Curentul” jelentí Rusciucból: Bulgáriában a most kezdődött iskolai évben sem engedték meg egyetlen románlakta községben sem a román iskola megnyitását. A román eredetű tanítókat vagy áthelyezték Dél-Bulgáriába, vagy eltávolították a tanterületből.

Vörhenyjárvány Aradon. Saját tud. A vörhenyjárvány eljutott már Aradra is, ahol 12 éve nem volt nagyobb méretű járvány. Ma már 50 beteg van. A betegség szerencsére könnyebb természetű, úgy hogy az ország 205 betege közül eddig csak egy halt meg. Az aradi városi főorvos figyelmeztette a szülőket, hogy ne engedjék gyermekeiket nagyobb gyülekezetbe és ügyeljének a tisztaságra.

SOK TIZEZER
megelégedett vevő bizonyítja hogy a
„ZEPHIR”
kályha az összes kályhák között a
LEGJOBB

10 kilogram fával fűt **24** órán át.
egy normál szobát

Gyártja: **Szántó D. és fia, Oradea**
Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan irjegyzéket.

Feltűnően emelkedik a budapesti születések száma. Budapestről jelentik: A statisztikai hivatal megállapítása szerint Budapesten a születések száma állandóan emelkedik, a halálozások száma csökken. Augusztus végéig 11 ezer 134 születés történt. Ez a szám 422-vel nagyobb, mint a múlt évben. Igen sok iker is született. Az év első nyolc hónapjában 101 iker-születés volt. A halálozások száma ugyanebben az időközben 10 ezer 145 volt, vagyis 333-al kevesebb, mint a múlt évben.

JÖVŐ ÉV APRILIS ELSEJÉIG LEHET ÉRVÉNYESÍTENI A KÜLFÖLDI DIPLOMÁKAT. Bucurestiből jelentik: A közoktatásiügyi minisztérium rndeletet adott ki s ebben tudomására hozza mindazoknak, akik külföldi vagy a csatlott területekről származó, a hatáloverhályozás elötről való oklevelekkel rendelkeznek, hogy ezek érvényesítésének utolsó határideje 1937 április elseje. Ez időn túl ezek a diplomák nem érvényesíthetők.

Rendezik a román-jugoszláv határmenti kettős birtokosok telekkönyvi és kataszteri ügyeit. Timișoara. Saját tud. A román-jugoszláv vegyesbizottság, amely már számos közigazgatási és vagyoni jogi jellegű ügyet rendezet Jugoszlávia és Románia között, hétfőn Versecen újhol megkezdí működését. A bizottság tagjai jelenleg Timișoaran tartózkodnak, Román részről dr. Hodor Viktor vezérfelügyelő vezeti a tárgyalásokat. Ezutal arról lesz szó, hogy az ugynevezett kettős birtokosokra vonatkozó telekkönyvi és kataszteri ügyeket rendezik. Vannak ugyanis olyanok, akiknek a határkialakulás kettősított a birtokaikat: egy rész Romániában, a másik Jugoszláviában van. A telekkönyvek és kataszteri iratok Jugoszláviában vannak. Most kettősítják ezt az iratanyagot, illetve részben az idevonatkozó adatokat szolgáltatják át a román bizottságnak. Érdekelve vannak a detali, ciacoval, jimboleai és sannicolaul-marei telekkönyvi hivatalok érdekkörébe eső községek lakosai. A telekkönyvi és kataszteri ügyek rendezésével csere, adás-vétel és más esetekben az itteni birtokosoknak nem kell már a határon túlra menniök iratokért és bejegyzések miatt

Titulescu tul van minden veszélyen. Sankt-Moritzból jelentik: Titulescu volt külügyminiszter egészségi állapota napról-napra javul. A hétfői vérvizsgálat szerint a hemoglobin tartalom elérte a hetvenkilenc százalékot, a vörösvérsejtek száma pedig már hárommillió hátszáz-ezer.

Egy fiatal görögkeleti lelkész taragikus halála. Arad. Saját tud. Mladin Joan, Socodor község fiatal görögkeleti lelkésze, Chisineu-Cris állomáson fel akart ugrani a már mozgásban levő vonatra, de megcsuszott a lépcsőn és a kerek alá esett. Halva vették fel a sínekről.

Három gépkocsigázolás egy nap Arad megyében. Arad. Saját tud. Arad megyében hétfőn három szerencsétlenséget idéztek elő a falvakon áthaladó autók. Minis községben egy városi autó elgázolta Popovici Irén 11 éves leánykát. Megállapították, hogy ha a sofőr a gyermeket autóján orvoshoz vitte volna, meg lehetett volna menteni, de a lelketlen sofőr, akit most nyomoznak, a szerencsétlenség után megállás nélkül elszáguldott. — Seliste községben pedig ugyancsak egy autó halálra gázolta Mihuti Alexandru 5 éves fiúcskát. A csendőrök Veinstein Béla sofőrt letartóztatták. — Lipova határában történt a harmadik autógázolás, ahol Mészáros István aradi lakos autóját elütött egy szekeret, amelynek gazdája súlyosan megsebesült.

A PÁRIZSI EXPRESS KATASZTRÓFÁJA. Párizsból jelentik: Franciaországban súlyos vasúti szerencsétlenség történt. A Párizs—Bazel között közlekedő expresszbe kedd reggel Langres közelében beleszaladt a Boulogne—Bale közötti gyorsvonat. Az express utasai közül két ember meghalt, ketten súlyosan megsebesültek.

Egy bestiális ápolónő megmérgezte betegeit. Bruxellesből jelentik: Lüttichben megdöbbenő tömegmérgezést lepleztek le. Nyomozás indult egy Beckersné nevű 56 éves özvegyasszony ellen, aki régebben kalapkészítő volt, legutóbb pedig betegápoló lett. A nyomozás megállapította, hogy Beckersné rendszerint jobbmódu, egyedülálló idős hölgyeknél jelentkezett ápolásra és tizenöt ápolottját mérgezte meg. Megállapítást nyert, hogy Beckersné azért követte el a gyilkosságokat, mert kisebb-nagyobb kölcsönöket vett fel ápolójától és nem akarta azokat visszafizetni. A nyomozás azt is megállapította, hogy az özvegyasszony fosztogatta is áldozatait. Kis üveg digitális találtak nála. Az állítólagos áldozatokat kihantolják.

*** A tejfogak gondos kifejlődésére is nagy figyelmet kell fordítani a fogak érdekében.** A serdülő ifjúság leghelyesebben cselekszik, ha naponta többször ODOL szájjalval ápolja fogát. Az ODOL szájjalval fertőtlenítő hatású, kellemes ízű, aromás és a használat után órák hosszát védi a fogakat, szájat és mandulát. Az Odol koncertált szájjalval, elegendő egy néhány cseppnek alkalmazása. Odol a használatban nagyon takarékos, ezért az ODOL olcsó.

*** Izületi csúznál és ischiásnál, neuralgikus és arthritikus fájdalomnál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel éhgyomor-ra bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít. Orvosi vélemények egyöntetűen dicsérik a Ferenc József vizet rendkívül enyhe és jóléteve hatását vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál, továbbá sérvben szenvedőknel is. Az orvosok ajánlják.**

Rémhír a jimboleai elmeegógyintézetből. Timișoara. Saját tud. A jimboleai elmeegógyintézetben meghalt Paisici Vladimir aradmegyei internált beteg, akinek előrehaladt tüdővész és paralizise volt s a legsúlyosabb 180 beteg osztályán ápolták. Több újság, közte a bucarashti lapok is azt irták, hogy egy ápoló felbujtott két másik örültet, hogy fojtsák meg őjszaka, hogy így hajba keverje ápolótársát, akin bosszút akart állani. A törvényszéki boncolás azonban megállapította, hogy nem fojtták meg a beteget, hanem természetes halállal halt meg. Kéi súlyos betegsége következtében. A hirtelenes onnan eredhetett, hogy pár nap előtt tényleg verakedés volt az internált betegek között, ami nem egyszer előfordul a dühöngésig súlyos elmebetegaknél, még az ápolót is megverik, de ez az eset ninö összefüggésben a Paisici halálával.

Ipari muzeumot helyeznek a diciosanmartini megyeházba. Saját tud. Amikor a megye fővárosa Blaj lett s a hivatalok Diciosanmartinból átköltöztek, üresen maradtak a középületek, közte a megyeház szép és modern épülete is, amelyet aztán tíz tisztviselő magánlakásának engedték át. Most a megye prefektusa elrendelte, hogy a tisztviselők október 15-ig költözzenek ki, mert a megyeház épületébe a kormány ipari muzeumot akar elhelyezni.

Az Eriulmelléken nincs sem álló, sem asztali szőlő. Sacueni. Saját tud. A hajdan híres borvidék egész dombláncolatán — amire igazán a legöregebb emberek sem emlékeznek — nem lehet találni jó asztali szőlőt. Az egész termés 90 százaléka a kétételes esőzés következtében teljes rothadásnak indult, pedig, ahol a jégeső nem okozott kárt, bő termésre volt kilátás. A szüretnek a hét elején általában megkezdődtek. A mustot különösen ecetgyártás céljára nagyban vásárolják, de a szőlőkereskedés a rossz és szállításképtelen minőség miatt, teljesen szünetel. A mustárak 2.10—2.50 lei között ingadoznak.

BEKULDOTT HIREK

Vechea római katolikus hitközség harangszentelési ünnepe volt október 18-án. A harangszentelést és főpapi misét dr. Balázs András prelátus-kanonok végezte. A szentbeszédet Kajtsa Ferenc mondta. A harangot Kicsid Géza plébános buzgó fáradozása nyomán a jó lelkű emberek adományából vásárolták.

Krisztus király ünnepe Cluj-Szentpéteren. A Cluj-szentpéteri egyházközség az idén is méltó fénytel hódol Krisztus királynak. Az ünnepre háromnapos ájtatossággal készül. Az ájtatosságok mindennap este 6 órakor kezdődnek. Első napon október 22-én Veress Ernő, a második napon, október 23-án Bálint József, a harmadik napon, október 24-én dr. Tölgyes Lajos kórházi lelkész tartanak szentbeszédet. Október 25-én, Krisztus király ünnepén 9 órakor ünnepléses szentmise, a szentbeszédet Kende János tanár mondja. Hitközség, egyesületek, iskolák közös szentáldozása és hódolata Krisztus király előtt. Délután 4 órakor a szentpéteri kultúrateremben Krisztus király ünnepe. Mint a templomban, a délutáni ünnepeken is a szentpéteri férfikar énekel. Beszéd, szavaltat, hegedű, zongora- és énekszámok lesznek. Beszédet mondának dr. Balázs Imre esp., Tere János, Szaval Kajtsa Ferenc. Az ünnepek alkalmával gyűjtés lesz a szegény árva gyermekek felruházása céljára.

Időszerű fontos könyv!

Most van a legjobb alkalom testiünk természetes megfiatalítására

Dr. BUCSÁNYI GYULA, egészségügyi tanácsos, főorvos, a természetes élet- és gyógy mód előharcosának tollából:

Természetes gyógy mód és természetes táplálkozás

Ára 145 lei.

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Vidékeknek portóval 155 leiért szállítjuk. Utánvéttel 25 leiel drágább.

Tg-Mures pótköltségvetését közszemlére tették. Saját tud. A városi időközi bizottság az annakidején megállapított 62 milliós évi költségvetés kiegészítésére most egy pótköltségvetést szerkesztett, amelyben 8 milliós összeggel kénytelen a rendes költségvetés hiányait pótolni. Ezt a pótköltségvetést közszemlére függesztették ki, amelyből megállapítható, hogy kisebbségi egyházak és intézmények segélyezésére ezuttal sem állítottak be egy banit sem.

Zálogházat állított fel Tg-Mures városa. Saját tud. A városi időközi bizottság a szükségben levők részére városi zálogházat létesített. A városi pénztár kétszáz ezer leit bocsátott rendelkezésére a zálogház vezetőségének, amelyből legfeljebb 3000 leig kölcsönt nyújthat az arra reá szorulóknak, kézzizálog ellenében, tizenhat százalékos kamattal. Az óriási kamat nem mondható szociálisnak, amit a zálogház létesítésének gondolata is megkíván.

Megszivlelendő!

Nyáron épp úgy, mint télen a léghuzat, valamint a hirtelen hőváltozás, amelynek nyilvános helyiségek, mint: mozi, színház, bál, sörcsarnok, vendéglő, cukrászda, kávéház, felolvasóterem, tárgyalóterem, stb. elhagyásakor ki vagyunk téve, leggyakoribb oka az ügyvédek, tanítók, tanárok, hivatalnokok, kereskedők és mindazok meghülésnek, akik ki vannak téve a hirtelen hőváltozásoknak és az időváltozás szeszélyeinek. Például az autósok, repülőök, katonák, utazók, turisták, stb. igen gyakran szenvednek az időjárás hirtelen változása folytán fellépő különféle megbetegedésektől.

Neuralgia, migrén, nyilalások, tüszertetés, fejfájás, szemfájás, fogfájás — sokszor mind-

ez lázzal — a meghülés leggyakoribb megnyilvánulása.

A veszélyes következmények — mint: tüdőgyulladás, gripa, influenza, hörghurut, katarus, köhögés, stb., amelyek oly sok emberáldozatot követelnek — megelőzése céljából, keresnünk kell az eszközt és a módot, amellyel azonnal megszabadulhatunk a súlyosabb bajoktól. Ezt legjobban úgy érhetjük el, ha vétkes hanyagság helyett — amely bizony életveszélyes is lehet — törődünk egészségünkkel és este lefekvés előtt beveszünk 1-2 TESTA tabletát. Azon kevesek, akiknek eddig nem volt alkalmuk ennek a kitűnő készítménynek nagyszerű hatását megismerni, a TESTA-ban egy csodálatos és nélkülözhetetlen gyógyszert fognak felfedezni.

Kapható: a legközelebbi gyógyszerárban vagy drogériában.

Szokatlan át- és visszatérési eset Gheorgheniben

Lehet-e a házasságkötéskor adott egyházi reverzálist megváltoztatni — A transzylvániai püspökség törvényszéki beadványa

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Nem minden napi érdekességű beadványt intézett dr. Pítner Árpád ügyvéd az alba-iuliai római katolikus püspökség nevében a helybeli törvényszékhez. A beadvány szerint a múlt év szeptember 27-én megjelent Păcurariu Gheorgheni ügyvéd, városi alpolgármester az oltani anyakönyvi hivatalban és az 1928 február 25-iki anyakönyvi törvény 44. szakaszára való hivalkozással kijelentette, hogy elhagyja görögkeleti vallását és átér a római katolikus vallásra.

Az anyakönyvvezető megfelelő jegyzőkönyvet vett fel a vallásváltoztatásról és 5250/1935. szám alatt szabályszerűen értesítette a római katolikus plébániai hivatalt a történetekről.

Szabó György apát-főesperes erre román nyelven felhívta Păcurariu alpolgármestert, hogy az egyházi törvények értelmében október 6-án jelenjék meg a kütűzött templomban és a nagymise előtt, a hívők színe előtt, ünnepélyesen tegye le a katolikus hitvallást.

A felhívást Păcurariu kezéhez kapta, de noha az volt a felszólítás záradékában, hogy amennyiben nem teszi le az ünnepélyes hitvallást, a római katolikus egyház nem tekintí tagjának — nem jelent meg a kütűzött napon, sem nem válaszolt a plébánia leiratára. E helyett 5844/1935. szám alatt újabb értesítés érkezett az állami anyakönyvi hivataltól, amely egy 1935 október 29-én felvett jegyzőkönyv adataira hivatkozva közli, hogy Ioan Păcurariu kijelentette, miszerint elhagyja a római katolikus vallást és ismét görögkeleti vallású kíván lenni. Egyben kijelentette ezen újabb jegyzőkönyv szerint az alpolgármester úr azt is, hogy 1924 július 2-án született László és 1930 március 1-én született Margit nevű római katolikus gyermekei részére is a görögkeleti vallást jelölték meg követendő vallásként.

A szokatlan ügy törvényszéki előzményeihez tartozik t. i., hogy az aradmegyei születési Păcurariu 1921 január 25-én házasságot kötött Gheorgheniben, az odaváló római katolikus vallású Lengyel Matilddal. Ez alkalommal Păcurariu ünnepélyes ígéretet tett, amelyet írásba is foglalt a római katolikus plébániai hivatal. E szerint a házasságból születendő gyermekek nemre való tekintet nélkül édesanyjuk vallását követik. E körül az ígéret körül nem is volt jó darabig semmi baj. A gyermekek a római katolikus vallásban nevelkedtek egészen az 1935-6. iskolai tanév kezdetéig, amikor is Márton Antal vallásánár nagy megdöbbenéssel vette észre, hogy az első osztályos liciumi tanulógyermek: Păcurariu László, a görögkeleti vallásán órákra jár. A hittanár kötelességszerűen utónajárt a dolognak a liciumi igazgatónál, aki nem kis meglepetésére a görögkeleti egyházközvetítő kiállított keresztlevelet mutatott fel s azzal igazolta, hogy a gyermek görögkeleti vallású. Ekkor ortodox hittanóra kell járnia. Miután azonban az állami anyakönyvben is a római katolikus plébániai hivatalban is római katolikus vallásúnak volt beírva a gyermek, nyilvánvaló volt, hogy a kütűzött görögkeleti kivonat, keresztlevelet nem a valódi helyzetet tünteti fel, illetőleg, hogy a görögkeleti lelkésznek nem volt semmi néven nevezendő törvényes alapja ahhoz, hogy Păcurariu Lászlót a saját görögkeleti keresztlevele anyakönyvébe bevezesse.

Amikor ez a szabálytalanság kipattant, Păcurariu alpolgármester minden eszközt igénybe vett, hogy ezt az — enyhén szólva, — téves bejegyzést törvényesítse. Azért „tért át” a római katolikus vallásra és onnan vissza a görögkeletire, hogy így tényleges római katolikus gyermekeit is görögkeletieknek irathassa be, illetve a már időközben államilag is megtörtént

kérdezi Ön joggal, mielőtt bármit vesz. Mi a **PALMA** kacsuksarkot? Ajánljuk és rögtön megmondjuk főelőnyeit. A PALMA kacsuksarkok idegeit kiméli, egészségét védi és példátlan tartósságával kiadásait csökkenti.

Csak a PALMA védjegy jelent PALMA minőséget.

beírásnak törvényes látszatot szerezzen. Így érthető meg Păcurariunak a bírósági beadványban változt eljárása, aki a fent ismertetett látszat-átteréssel akarta kijátszani a házasság alkalmával a gyermekek vallására nézve kötött egyezséget.

Az alba-iuliai római katolikus püspökség természetesen nem hagyhatta szó nélkül az egyház fondorlatos kijátszását. Panaszt tett tehát a vallásügyi minisztériumnál, ahonnan azt a választ kapta, hogy nem áll módjában az anyakönyvi bejegyzések tekintetében közvetlen rendelkezéseket eszközölni, illetőleg a gyermek tévesen eszközölt anyakönyvi bejegyzéseit kiigazítani, arra az illetékes törvényszéknek van hatásköre.

Igy került az ügy a törvényszékhez. Most a törvényszéknek ezt kell eldöntenie: Joga volt-e Păcurariu alpolgármester úrnak ahhoz, hogy kiskorú gyermekeit saját lelkészénél a görögkeleti vallásra írassa vagy nem, amikor már egyszer születendő gyermekeire nézve a római katolikus vallást jelölte meg? Ünnepélyesen és írásban.

Az ügyben kedvező döntés várható. Dr. Pítner Árpád ügyvéd olyan hathatós indokokat sorol beadványában fel, melyek világosan feltárják, hogy Păcurariu és a gheorgheni állami anyakönyvvezető a törvény kijátszásával, a

kellő formák meg nem tartásával, fosztották meg a római katolikus egyházat két hívőjétől.

A rendkívül érdekes ügyre vonatkozóan kérdést intéztünk dr. Gyárfás Elemér szenátorhoz, aki az esetre nézve a következőket mondta:

Az ügy érdemében megállapítható, hogy a vallásügyi törvény 47. §-ának 2. és 4. bekezdései nincsenek egymással összhangban. A 4. bekezdés az apának biztosítja a gyermek vallásának megállapítására vonatkozó jogot, — kielméve a parlamenti tárgyalások során előterjesztett sürgetéseinkre, hogy ez egyszer és mindenkorra történik, ami más szóval azt jelentené, hogyha az apa e § értelmében a gyermek vallását az anyakönyvi bejegyzés alkalmával egyszer megállapította, azon többé nem változtathat. A 2. bekezdés viszont minden korlátozás vagy kivétel megállapítása nélkül kimondja, hogy ha valamelyik szülő vallást változtat, akkor az ő neméhez tartozó 18 éven aluli gyermekek követik ebben. Ez az a rendelkezés, melynek alapján Păcurariu és az anyakönyvvezető eljár. A vallási törvény 17. szakaszának alapsabb tanulmányozása után azonban nem lehet kétséges, — a bekezdések egymástkövető sorrendjéből kitétszően is —, hogy a 2. bekezdés tartalmazza az általános rendelkezést s a 4. bekezdés a kivételt ez alól és hogy a törvényhozónak már e szakasz bekezdéseinek sorrendjéből folyóan is az volt a szándéka, hogy az apa által a bejegyzéskor megjelölt vallást végleges jelleggel ruhazza fel.

Máskülönb, a vallásügyi miniszter is szükségét látta annak, hogy a törvény ezen pongyolaságát eloszlassa. 162286/16499. szám alatt 1935 január 11-én kiadott rendelkezésében kimondja: Ha a gyermek atyja más vallású, mint amilyent gyermeke számára bejelentett — nem lehet a törvény 47. szakaszának 2. bekezdése alapján — a gyermek vallását még kiskorúsága alatt megváltoztatni.

A dolog érdekességéhez tartozik, hogy az állami anyakönyvi hivatal még többrendbeli ügyvédi közbenjárásra sem adta ki a két kiskorú gyermek születési anyakönyvi kivonatát, jöllehet az anyakönyvi törvény 25. szakasza értelmében az anyakönyvek nyilvánosak és bárki részére lehet hivatalos kivonatokat kibocsátani. Dr. Pítner kénytelen volt kiigazítási kérését ezek nélkül benyújtani és kérni a törvényszéki elnököt, hogy hivatalból szerezze be a szükséges két anyakönyvi kivonatot. Dr. Pítner egyben a püspökség nevében törvénytelen anyakönyvelés és okirathamítás miatt is eljárás megindítását kérte ismeretlen tettes ellen. A tárgyalást a törvényszék ez év november 23-ára tűzte ki, mely elé nagy érdeklődéssel néz a katolikus Ciuc megye egész lakossága.

Albert István.

BAUDENEON-GERELY.

Elmélkedések

az evangéliumról

(Tanácsok, a buzdító és gyakorlati elmélkedések megkönnyítésére.)

Ára 200 lei és 15 lei portó

Kapható könyvosztályunknál

SPORT

Románia résztvesz a Középeurópai Kupa mérkőzésein

Budapestről jelentik: A Magyar Labdarúgó Szövetség keddi esti ülésén dr. Dietz szövetségi kapitány beszámolt a prágai cseh-magyar mérkőzésről, majd felajánlotta lemondását. A szövetség a jelentést tudomásul vette, a szövetségi kapitány lemondását azonban nem fogadta el. Tudomásul vették ezután, hogy a Középeurópai Kupa október 31-én és november 1-én Prágában ülésezik. Az ülés nagyjelen-

lőségű eseménye Romániának és Jugoszláviának a Középeurópai Kupába való felvétele lesz. Az olasz delegáció javasolni fogja, hogy a kupa alapítói: Ausztria, Csehszlovákia, Magyarország és Olaszország 3-3 csapattal, Svájc két csapattal, Románia és Jugoszlávia pedig egy-egy csapattal vesznek részt a Középeurópai Kupa küzdelmeiben. Az olasz javaslatot a magyar szövetség pártolni fogja.

Szeged F. C.-Nemzeti 3:3 (2:0)

Teljes hétközi fordulót játszanak a magyar csapatok

Budapestről jelentik: Kedden játszották le Budapesten a Szeged FC-Nemzeti futballmérkőzést, mely egész reálisan döntetlenül végződött. Góllövők: Nagy (2), Korányi II., illetve Kisalagi, Fenyvessy és Pénzes.

Egyébként a magyar Nemzeti Bajnokságban hétközben egy egész fordulót játszanak le. Ugyanis mostanra hozták előre a november 29-i forduló mérkőzéseit, amelyek a december 2-i angol-magyar mérkőzés miatt elmaradnak. A hétközi bajnoki mérkőzések műsora: Szerda: Ujpest-Budafok, Boicskai-Budai II. Kispest-Soroksár, Haladás-Phöbus. Csütörtök: Ferencváros-Elektromos, Hungária-III. ker.

LONDONBAN az angol fedettpálya teniszbajnokság döntőjében a svéd Schröder 8:6, 6:1, 9:7 arányban győzött a védő francia Borotra ellen. A női egyest a chili Lizana nyerte.

Luchide Ottót választották meg a Balkán Kupa bizottságának elnökévé. Szófiából jelentik: A Balkán Kupa-bizottság ülésén, amelyen Románia, Görögország, Bulgária és Törökország kiküldöttei vettek részt, a kupabizottság elnökévé Luchide Octavian, a román futballszövetség főtájkárát választották meg. Luchide megbízatása egy évre szól. A román futballvezér a múlt évben titkára volt a kupabizottságnak. A kupabizottság felkérte az új elnököt, hogy a legközelebbi ülésre készítse el a Balkán Kupa új szabályzatának tervezetét.

AMSZTERDAM-LUXEMBURG válogatott csapata 4:4 arányban döntetlenül játszott Dél-Hollandia válogatottjával.

ZOMBORY ÖDÜN ÉS KÁRPATI KÁROLY, a két magyar olimpiai birkózóbajnok bejelentették a magyar birkózó-szövetségnek, hogy visszavonulnak a versenyzéstől. A két aranyérmes azzal magyarázza visszavonulását, hogy elérték harmincadik életévüket.

1940-ben Bucurestiben tartják a Balkán OLIMPIAT. Bucurestiből jelentik: A „Gazeta Sporturilor” szófiai információk alapján azt jelenti, hogy 1940-ben Bucurestiben tartják meg a Balkániadát. Amennyiben Törökországot is felveszik a Balkániada tagjai közé, úgy a program így alakul: 1938-ban Istanbul, 1939-ben Athén, 1940-ben Bucuresti és 1941-ben Szófia lesz a Balkániadák színhelye.

A VENUS TÖRÖLTE DR. CIURELT BIRÓI SORÁBÓL ÉS MEGÓVTA A JUVENTUS ELLENI MÉRKŐZÉSÉT. Bucurestiből jelentik: Az egész országban nagy feltűnést keltett a Venus szombati veresége a Juventus-tól, mely pedig teljesen megérdemelt volt. A Venus, mely ezzel a vereséggel már elvesztette bajnoki kilátásait, elkeseredésében megóvta a mérkőzést azon a címen, hogy Ciurel dr. bíró a Juventus egyik gólját szabálytalanul adta meg és hogy óvásnak nyomatékot adjon, a kiváló bírót minyáért „örökre” törölte is bírói sorából. Az óvást kedden tárgyalja a liga intéző bizottsága és annak kevés sikere lehet. Ismerve azonban a Venus befolyásos vezetőit, nem lehetetlen, hogy helyt adnak az óvásnak, ez azonban mítsem változtat azon a tényen, hogy Ciurel dr. teljesen korrektül vezette a mérkőzést és fel sem tetelezhető róla, hogy mint a Victoria egyik vezetőembere a Juventus győzelmét akarta volna kihozni, hogy az megelőzze saját csapatát, a Victoriát.

KOLPING-VASAS. Vasárnap Oradeán a Kolping és a Vasas játszanak kerületi bajnoki mérkőzést.

Német futballisták Skóciában

Hatvanezer ember nézte végig Glasgowban ezt a mérkőzést, amelyben a skótok 2:0 arányban győztek a németek fölött.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5

TELJES LATIN-MAGYAR

„MISSZÁLE”

a Szent István Társulat kiadása

A Római Miskönyv szerint: az új Szentírásfordítás felhasználásával, fordította, bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta:

Dr. Szunyogh X. Ferenc O. S. B.
Terjedeleme 1488. l.

Egészvászonkötésben, vörösmetszéssel . . . 295

Finom bőrkötésben, vörösmetszéssel . . . 560

és fordító

Megrendelhető, esetleg részleltérítésre is
könyvosztályunknál

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lea, vastagabb betűvel 5 lea. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lea. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lea.

Adás-vétel

Fajtszta
kanári madarak olesón eladók. Oradea, Strada Oitenia No. 8.

MAGAS
árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

Lószerszámot
kulcsosat, két löhoz, kifogástalan állapotban megvinnék. Oradea, Strada Dimitrie Cantemir 57. szám.

Vívókardot
(jó állapotban levőt) veszek. Oradea, Strada Millerand 3. Szentmiklóssy.

Pálma
eladó. Oradea, Str. Pasteur 79. szám.

Oktatás

Felelősséggel
elvállalom elemisták, liceumi magántanulók és liceumi rendes tanulók házi oktatását, előkészítését. Cím a kiadóban.

Hülönféle

Fajgyümölcsfák
garanciával, rózsaák, alakbuzsuzok, stb. kaphatók, Széles fáskola, Oradea, Strada Haşdeu 5.

Női és férfi cipők
elegáns, tartós kivitelben az Apolló cipőszalonba készülnék. Oradea Bul. Regele Ferdinand 12. Apolló-palota.

Lakás

Kiadó
egyszobás lakás. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55. és Str. Pavel 17. szám.

Kétszobás,
előszobás, fürdőszobás udvari lakás november 1-re kiadó. Oradea, Str. Cogalniceanu No. 43-a.

Két utcai szoba
konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó. Oradea, Str. Leagănuului 12. sz.

Bérelnék
rövid zongorát, vagy pianinót. Cím: Chaura, Oradea, Str. Reg. Carol 19. szám.

Kiadók
új házban egyszobás, fürdőszobás és 3 szobás lakások. Oradea, Clozariu-utca 35-a.

Kiadó
egy háromszobás, összkomfortos lakás november 1-re. Oradea, Str. Cantemir 25. szám.

Kiadó
kétszobás alkoves lakás, fürdő- és előszobával, kertés házban, november 1-re. Oradea, Str. Joan Clordas 38.

Alkalmazás

Fatisztviselő,
gyermektelen, volt műszaki hivatalnok és üzemvezető, aki kertészeti gyakorlattal bír, bármilyen állást keres. Cím a kiadóban kér.

LAPARUSITASRA
emberék magas százálékkal felvételnek. Jelentkezés a kiadóhivatalban